

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE
STAATSKOERANT
 VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

PRICE + 1c GST 20c PRYS + 1c AVB

Registered at the Post Office as a Newspaper

ABROAD 30c BUITELANDS

As 'n Nuisblad by die Poskantoor Geregistreer

POST FREE • POSVRY

VOL. 184]

PRETORIA, 31 OCTOBER 1980
 OKTOBER

[No. 7280

GENERAL NOTICE

NOTICE 774 OF 1980

DEPARTMENT OF CO-OPERATION AND
 DEVELOPMENT

LOCAL GOVERNMENT BILL

The following Draft Bill is hereby published for general information and comment.

Any comment or representations thereanent should be forwarded to the Director-General of Co-operation and Development, P.O. Box 384, Pretoria, 0001, within 14 days of publication hereof.

BILL

To consolidate and amend the laws relating to local government by Blacks in townships outside the national states; to promote the development of such government; to define the functions of local government organs; and to provide for matters connected therewith.

Introduced by the Minister of Co-operation and Development

Be it enacted by the State President and the House of Assembly of the Republic of South Africa, as follows:

CHAPTER 1.—DEFINITIONS

Definitions

1. In this Act, unless the context otherwise indicates—

“Black” or “Black person” means a person belonging to the Black group as defined in section 12 (1) (b) of the Group Areas Act, 1966 (Act 36 of 1966);

“board” means a development board established under section 2 of the Black Affairs Administration Act, 1971 (Act 45 of 1971);

“chairman” means the chairman of a village council or a councillor deputising for the chairman;

“chief executive officer” means a town clerk or secretary contemplated in section 16 (1);

“Commissioner” means a Commissioner appointed under section 2 (2) of the Black Administration Act, 1927 (Act 38 of 1927) and includes an Additional or

ALGEMENE KENNISGEWING

KENNISGEWING 774 VAN 1980

DEPARTEMENT VAN SAMEWERKING
 EN ONTWIKKELING

WETSONTWERP OP PLAASLIKE BESTUUR

Die volgende Konsepwetsontwerp word hierby vir algemene inligting en vir kommentaar gepubliseer.

Kommentaar op die Wetsontwerp of vertoë daaromtrent, moet binne 14 dae na publikasie hiervan aan die Direkteur-generaal van Samewerking en Ontwikkeling, Posbus 384, Pretoria, 0001, gestuur word.

WETSONTWERP

Om die wette betreffende plaaslike bestuur deur Swartes in dorpe buite die nasionale state te konsolideer en te wysig; om die ontwikkeling van sodanige bestuur te bevorder; om die werksaamhede van plaaslike bestuursliggame te omskryf; en om vir daarmee verbandhoudende aangeleenthede voorsiening te maak.

Ingedien deur die Minister van Samewerking en Ontwikkeling

Daar word bepaal deur die Staatspresident en die Volksraad van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:

HOOFSTUK 1.—WOORDOMSKRYWINGS

Woordoms krywings

1. In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken—

“bestuur” of ’n stadsraad of ’n dorpsbestuur ingevolge artikel 3 ingestel of geag ingestel te gewees het;

“bestuurslid” ’n lid van die bestuur;

“dorp” ’n dorp in die Wet op Swart Gemeenskapsontwikkeling, 1981, omskryf;

“Direkteur van Plaaslike Bestuur” die Direkteur van Plaaslike Bestuur in artikel 2 bedoel en ook ’n ander beaampte van daardie Departement wat ingevolge sy bevoegdheid optree;

“dorpsbestuur” ’n dorpsbestuur ingevolge artikel 3 ingestel of geag ingestel te gewees het;

an Assistant Commissioner and in respect of an area for which no Commissioner has been appointed, means a magistrate or an additional or an assistant magistrate having jurisdiction in such area;

"council" means either a town council or a village council established or deemed to have been established under section 3;

"councillor" means a member of a council;

"Director of Local Government" means the Director of Local Government contemplated in section 2 and includes any other officer of that Department acting under his authority;

"local authority" means the board or in respect of any function which has been transferred to or which is administered by a council, that council;

"local government body" includes any institution or body contemplated in section 84 (1) (f) of the Republic of South Africa Constitution Act, 1961 (Act 32 of 1961);

"Minister" means the Minister of Co-operation and Development and includes, except with respect to section 49 any officer of the Department of Co-operation and Development acting under his authority;

"municipality" means the area of jurisdiction of a town council;

"prescribed" means prescribed by regulation;

"registered" means registered as prescribed;

"regulation" means a regulation made or in force under this Act;

"this Act" includes the regulations;

"town council" means a town council established or deemed to have been established under section 3;

"township" means a township as defined in the Black Community Development Act, 1981;

"village council" means a village council established or deemed to have been established under section 3;

"village council area" means the area of jurisdiction of a village council.

CHAPTER II.—ESTABLISHMENT, CONSTITUTION AND FUNCTIONING OF COUNCILS

Appointment of Director of Local Government

2. The Minister may, subject to the laws governing the public service, designate an officer in his Department as a Director of Local Government to carry out the duties conferred upon him by this or any other Act and to promote the advancement of local government in townships.

Establishment of town and village councils

3. (1) The Minister may when he deems it expedient to do so or when requested to do so by a local authority or by any community in a township by notice in the *Gazette*—

(a) establish for any area in a township under a name that he may from time to time determine in such notice, a municipality under the jurisdiction of a town council or a village council area under the jurisdiction of a village council and constitute for such municipality a town council or for such village council area a village council to be elected in the manner prescribed;

(b) alter any municipality or village council area by adding thereto or by excising therefrom any area in a township;

(c) dissolve any council with effect from a date mentioned in such notice;

(d) regulate any matter relating to the assets, liabilities, rights and obligations of a council referred to in paragraphs (b) or (c).

"dorpsbestuursgebied" die regsgebied van 'n dorpsbestuur;

"geregistreer" geregistreer soos voorgeskryf;

"hierdie Wet" ook die regulasies;

"hoof uitvoerende beampte" 'n stadsklerk of 'n sekretaris in artikel 16 (1) bedoel;

"Kommissaris" 'n Kommissaris ingevolge artikel 2 (2) van die Swart Administrasie Wet, 1927 (Wet 38 van 1927), aangestel en ook 'n Addisionele of 'n Assistent-kommissaris en ten opsigte van 'n gebied waarvoor geen Kommissaris aangestel is nie, 'n landdros of 'n addisionele of 'n assistent-landdros met regsbevoegdheid in daardie gebied;

"Minister" die Minister van Samewerking en Ontwikkeling en ook, behalwe met betrekking tot artikel 49, 'n beampte van die Departement van Samewerking en Ontwikkeling wat ingevolge sy magtiging optree;

"munisipaliteit" die regsgebied van 'n stadsraad;

"plaaslike bestuur" die raad of met betrekking tot 'n werksaamheid wat aan 'n bestuur oorgedra is of deur hom administreer word, daardie bestuur;

"plaaslike bestuursliggaam" ook 'n instelling of liggaam in artikel 84 (1) (f) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1961 (Wet 32 van 1961), bedoel;

"raad" 'n ontwikkelingsraad ingevolge artikel 2 van die Wet op die Administrasie van Swart Sake, 1971 (Wet 45 van 1971), ingestel;

"regulasie" 'n regulasie uitgevaardig of van krag ingevolge hierdie Wet;

"stadsraad" 'n stadsraad ingevolge artikel 3 ingestel of geag ingestel te gewees het;

"Swarte" of "Swart persoon" iemand wat behoort aan die Swart groep soos in artikel 12 (1) (b) van die Groepsgebiedewet, 1966 (Wet 36 van 1966), omskryf;

"voorgeskryf" by regulasie voorgeskryf;

"voorsitter" die voorsitter van 'n dorpsbestuur of 'n bestuurslid wat vir die voorsitter optree.

HOOFSTUK 2.—INSTELLING, SAMESTELLING EN FUNKSIONERING VAN BESTURE

Aanstelling van Direkteur van Plaaslike Bestuur

2. Die Minister kan behoudens die wetsbepalings op die staatsdiens, 'n beampte in sy Departement aanwys as 'n Direkteur van Plaaslike Bestuur om die pligte uit te voer wat by hierdie of 'n ander Wet aan hom verleen word en om plaaslike bestuur in dorpe te bevorder.

Instelling van stadsrade en dorpsbesture

3. (1) Die Minister kan wanneer hy dit dienstig ag of wanneer hy daartoe versoek word deur 'n plaaslike bestuur of deur 'n gemeenskap in 'n dorp, by kennisgewing in die *Staatskoerant*—

(a) vir 'n gebied in 'n dorp en by name soos van tyd tot tyd in daardie kennisgewing bepaal, 'n munisipaliteit onder die regsbevoegdheid van 'n stadsraad, of 'n dorpsbestuursgebied onder die regsbevoegdheid van 'n dorpsbestuur instel en vir so 'n munisipaliteit 'n stadsraad en vir so 'n dorpsbestuursgebied 'n dorpsbestuur instel wat verkies word op die voorgeskrewe wyse;

(b) 'n munisipaliteit of 'n dorpsbestuursgebied verander deur 'n gebied in 'n dorp toe te voeg of uit te sny;

(c) 'n bestuur met ingang van 'n datum in daardie kennisgewing vermeld, ontbind;

(d) enige aangeleentheid betreffende die bates, laste, regte en verpligtinge van 'n in paragraaf (b) of (c) bedoelde bestuur reël.

(2) (a) In the exercise of any of the powers referred to in subsection (1) the Minister may direct any council at its own expense to do or carry out any surveys that may be necessary within a period to be prescribed by him.

(b) Should the council fail or neglect to carry out any directions, the Minister may cause the said survey to be carried out at the cost of, and may recover the amount from, the said council as if it is a debt arising from a civil judgment.

(3) Every council constituted under subsection (1) shall be a body corporate.

(4) (a) Any community council established under the Community Councils Act, 1977 (Act 125 of 1977), immediately prior to the commencement of this Act, shall be deemed to be a village council established under subsection (1) with the same area of jurisdiction save where the Minister otherwise directs that it is to be deemed to be a town council established under subsection (1) with its area of jurisdiction as municipality.

(b) The members of every such council deemed under paragraph (a) to be a town council or a village council, shall continue in office for the remainder of their respective terms of office as if such council had not been reconstituted under this section.

Abolition of urban Black council or Black advisory board

4. (1) If a council is established for a portion of any area for which an urban Black council has been established under the Urban Black Councils Act, 1961 (Act 79 of 1961), or for which a Black advisory board has been established under the Blacks (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act 25 of 1945), such Black council or board shall cease to exercise any power or perform any duty in respect of such portion, and if a council is established for the whole of the area for which an urban Black council or Black advisory board has been established, such Black council or board shall cease to exist.

(2) With regard to the area of a council, a reference in any law to an urban Black council or a Black advisory board shall be construed as a reference to such council.

Outside areas

5. Any land held for purposes of housing, power or waterworks, cemeteries, streets, sewerage or drainage works or for purposes of any other council undertaking shall (except if it falls within another municipality or village council area) be under the control, jurisdiction and powers of that council but shall not form portion of the municipality or village council area of that council and to that extent shall be subject to the provisions of this Act.

Constitution of town and village councils

6. A council shall consist of so many members as may be determined by the Minister after such consultation as he may deem appropriate, in respect of each council and made known by notice in the *Gazette*.

Election of members

7. (1) The members of a council shall be elected in the prescribed manner to represent the different categories of voters on that council on a basis determined by the Minister from time to time.

(2) If, when an election of one or more members of a council is to be held, no person is elected or the required number of persons is not elected, or if a vacancy occurs in a council, the Minister may designate so many persons, not exceeding the number of the

(2) (a) By die uitoefening van enige van die bevoegdhede genoem in subartikel (1), kan die Minister 'n bestuur gelas om binne 'n tydperk deur hom voorgeskryf op eie koste enige opmetings te doen of uit te voer wat nodig mag wees.

(b) As die bestuur versuim of nalaat om enige lasgewinge uit te voer, kan die Minister die bedoelde opmetings laat doen op koste van genoemde bestuur en die bedrag van die bestuur invorder asof dit 'n skuld is wat uit 'n siviele vonnis ontstaan.

(3) 'n Bestuur ingevolge subartikel (1) ingestel, is met regspersoonlikheid beklee.

(4) (a) 'n Gemeenskapsraad onmiddellik voor die inwerkingtreding van hierdie Wet ingestel ingevolge die Wet op Gemeenskapsrade, 1977 (Wet 125 van 1977), word geag 'n dorpsbestuur ingevolge subartikel (1) ingestel te wees met dieselfde regsgebied behalwe waar die Minister andersins gelas dat dit geag moet word 'n stadsraad te wees, ingestel ingevolge subartikel (1) met sy regsgebied as munisipaliteit.

(b) Die lede van 'n bestuur wat ingevolge paragraaf (a) geag word 'n stadsraad of 'n dorpsbestuur te wees, bly aan as lede vir die onverstreke tydperke van hul onderskeie dienstermyne asof die bestuur nie ingevolge hierdie artikel hersaamgestel is nie.

Afskaffing van stedelike Swart raad of adviserende Swart komitee

4. (1) Indien 'n bestuur ingestel word vir 'n gedeelte van 'n gebied waarvoor 'n stedelike Swart raad ingevolge die Wet op Stedelike Swart Rade, 1961 (Wet 79 van 1961), of 'n adviserende Swart komitee ingevolge die Swartes (Stadsgebiede) Konsolidasiewet, 1945 (Wet 25 van 1945), ingestel is, hou dié Swart raad of komitee op om ten opsigte van dié gedeelte enige bevoegdheid uit te oefen of plig uit te voer, en indien 'n bestuur ingestel word vir die hele gebied waarvoor 'n stedelike Swart raad of 'n adviserende Swart komitee ingestel is, hou dié Swart raad of komitee op om te bestaan.

(2) Met betrekking tot die gebied van 'n bestuur word 'n verwysing in enige wet na 'n stedelike Swart raad of 'n adviserende Swart komitee uitgelê as 'n verwysing na dié bestuur.

Buitegebiede

5. Grond wat deur 'n bestuur gehou word vir doeleindes van behuising, krag- of waterwerke, begraaftplase, strate, riolerings- of dreineringswerke of vir doeleindes van enige ander munisipale onderneming, val (behalwe as dit binne 'n ander munisipaliteit of dorpsbestuursgebied is) onder die beheer, regbevoegdheid en bevoegdhede van daardie bestuur, maar maak nie deel uit van daardie bestuur se munisipaliteit of dorpsbestuursgebied nie en is in daardie mate onderworpe aan die bepalings van hierdie Wet.

Samestelling van stads- en dorpsbesture

6. 'n Bestuur bestaan uit die getal lede wat die Minister na sodanige raadpleging wat hy paslik ag, ten opsigte van elke bestuur bepaal en by kennisgewing in die *Staatskoerant* bekendmaak.

Verkieping van lede

7. (1) Die lede van 'n bestuur word op die voorgeskrewe wyse verkies om die verskillende kategorieë van kiesers in bedoelde bestuur te verteenwoordig op 'n grondslag wat die Minister van tyd tot tyd bepaal.

(2) Indien, wanneer 'n verkiesing van een of meer lede van 'n bestuur gehou moet word, niemand of nie die vereiste aantal persone gekies word nie, of indien 'n vakature in 'n bestuur ontstaan, kan die Minister soveel persone as wat hy goedgevind, maar hoogstens

short-fall in the members, as he may deem fit as member of such council for such period as he may in each case determine, or determine that one or more vacancies, not exceeding the number of the short-fall in the members, exist in the council.

(3) (a) Only Black persons resident in the municipality or in the village council area, as the case may be, and who have the prescribed qualifications, shall be qualified to be elected or designated as members of such council, to hold office as members of and to vote at any election of members of such council.

(b) Different qualifications may be prescribed in respect of different councils.

(4) A person who is not a South African citizen or a citizen of a State the territory of which previously formed part of the Republic, shall not be qualified to be elected or to be designated as a member of a council or to vote at any election of such members.

Election of mayor and deputy-mayor

8. (1) (a) In respect of every town council there shall be elected from among its members in the manner and within the period prescribed a mayor and a deputy-mayor.

(b) The mayor or deputy-mayor shall hold office for one year but shall be eligible for re-election and shall continue in office until his successor is elected.

(2) If the office of mayor or deputy-mayor should become vacant for any reason other than the expiry of the term for which he has been elected, a successor to such mayor or deputy-mayor shall be elected in the manner and within the period prescribed, to hold office until a successor is elected.

Presiding officer of town council

9. (1) The mayor, or in his absence, the deputy-mayor, shall preside over every meeting of the town council save where this Act otherwise prescribes or the Director of Local Government otherwise directs.

(2) In the event of the absence of the mayor and the deputy-mayor the councillors present shall elect from among themselves a chairman to preside at such meeting and if it shall appear at such meeting that the mayor and deputy-mayor are both absent from the municipality or are for any other reason incapable of acting, the town council may by resolution confer on the chairman so elected the full authority of the mayor, until either the mayor or deputy-mayor is again able to act.

Chairman of village council

10. (1) In respect of every village council there shall be elected from among its members in the manner and within the period prescribed a chairman who is to preside at all meetings of that council and a deputy-chairman who is to deputise for such chairman in his absence.

(2) The provisions of section 8 (2) shall *mutatis mutandis* apply in respect of meetings of village councils, any reference therein to "mayor" and "deputy-mayor" being construed respectively as a reference to a chairman or a deputy-chairman of a village council.

soveel as die aantal van die lede wat kortkom, as lede van die bestuur aanwys vir die termyn wat hy in elke geval bepaal, of bepaal dat een of meer vakatures, maar hoogstens soveel as die aantal van die lede wat kortkom, in die bestuur bestaan.

(3) (a) Slegs Swart persone wat in die munisipaliteit of in die dorpsbestuursgebied, na gelang van die geval, woonagtig is en wat die voorgeskrewe kwalifikasies besit, is bevoeg om as lede van die bestuur verkies of aangewys te word, om as lede daarvan te dien en om te stem by 'n verkiesing van lede van die bestuur.

(b) Verskillende kwalifikasies kan voorgeskryf word ten opsigte van verskillende bestuure.

(4) Iemand wat nie 'n Suid-Afrikaanse burger of 'n burger van 'n Staat waarvan die gebied voorheen deel van die Republiek uitgemaak het, is nie, is nie bevoeg om as 'n lid van die bestuur verkies of aangewys te word nie of om by 'n verkiesing van sodanige lede voorgeskryf, om die amp te beklee totdat 'n opvolger word 'n opvolger vir die burgemeester of onderburgemeester verkies op die wyse en binne die tydperk te stem nie.

Verkiesing van uit burgemeester en onderburgemeester

8. (1) (a) Ten opsigte van elke stadsraad word daar uit sy lede op die voorgeskrewe wyse en binne die voorgeskrewe tydperk 'n burgemeester en 'n onderburgemeester verkies.

(b) Die burgemeester of onderburgemeester beklee sy amp vir een jaar dog is herkiesbaar en bly in sy amp aan totdat 'n plaasvervanger verkies is.

(2) Ingeval die amp van burgemeester of onderburgemeester om 'n ander rede vakant raak as die verstryking van die tydperk waarvoor hy verkies is, verkies is.

Voorsitter van stadsraad

9. (1) Op elke vergadering van die stadsraad moet die burgemeester, of in sy afwesigheid, die onderburgemeester, voorsit behalwe waar hierdie Wet anders bepaal of waar die Direkteur van Plaaslike Bestuur andersins gelas.

(2) Ingeval die burgemeester en die onderburgemeester afwesig is, kies die teenwoordige bestuurslede uit hul geledere 'n voorsitter om op dié vergadering voor te sit en as dit op so 'n vergadering blyk dat die burgemeester en die onderburgemeester albei van die munisipaliteit afwesig is of om die een of ander rede nie in staat is om op te tree nie, kan die stadsraad by besluit volle bevoegdheid van die burgemeester verleen aan die voorsitter aldus verkies totdat of die burgemeester of die onderburgemeester weer in staat is om op te tree.

Voorsitter van dorpsbestuur

10. (1) Ten opsigte van elke dorpsbestuur word daar uit sy lede op die voorgeskrewe wyse en binne die voorgeskrewe tydperk, 'n voorsitter verkies om voor te sit by alle vergaderings van daardie bestuur en 'n ondervoorsitter wat vir die voorsitter moet optree tydens sy afwesigheid.

(2) Die bepalings van artikel 8 (2) is *mutatis mutandis* van toepassing ten opsigte van vergaderings van dorpsbestuure en enige verwysing daarin na "burgemeester" en "onderburgemeester" word onderskeidelik uitgelê as 'n verwysing na voorsitter of 'n ondervoorsitter van 'n dorpsbestuur.

Allowances to councillors

11. (1) (a) A council may out of its revenue make available to the mayor or the chairman as the case may be, such an allowance for general purposes as it may deem sufficient in the circumstances and as the Director of Local Government may approve.

(b) Such an allowance shall be accounted for in the manner prescribed.

(2) (a) A council may with the consent of the Director of Local Government and subject to such conditions as he may in each case determine, pay out of the revenue of the council, an allowance to each member of such council which may differ in the case of the mayor and the deputy-mayor or the chairman and deputy-chairman from the allowance paid to other members.

(b) Any allowance referred to in paragraph (a) shall be payable monthly.

CHAPTER III.—MEETINGS AND PROCEEDINGS OF COUNCILS

Meetings and proceedings of councils

12. (1) (a) A council shall hold ordinary meetings for the dispatch of business as often as may be necessary but at least once a month in respect of 11 months of a year calculated from the first day of January.

(b) A special meeting of the council may be held as often as the council may determine and shall be convened by the mayor or the chairman as the case may be, if requested thereto in writing by not less than one-third of the councillors.

(2) The convening of, the procedure at and the conduct of meetings (including the determination of a quorum for a meeting and the determination of an agenda for consideration), the attendance at or exclusion from a meeting of the public or of the press, the procedure in the event of an equality of votes and the adjournment of meetings shall be as prescribed.

(3) An official of the State, a representative of a board and a representative contemplated in section 22 (3) (h) or a person acting on the authority of such a representative may be present at a meeting of a council and may take part in the discussion but shall not have the power to vote.

(4) Any reference in this section to a council shall include any reference to a committee of that council.

Management committees

13. (1) A town council shall appoint from out of its members a management committee which shall thereupon be responsible for the administration of matters affecting such council.

(2) The election of a deputy-chairman of a management committee, the composition of such a committee, the election of members thereof, the meetings of and procedure (including a quorum) at meetings and the discontinuance of such a committee shall be as prescribed.

(3) The town council may delegate to the management committee with or without restrictions or conditions as it may deem fit, any of its powers or duties except any power of raising money by loan or any other power as may be determined by the Director of Local Government.

(4) The mayor shall *ex officio* be member and chairman of the management committee.

Toelaes aan bestuurslede

11. (1) (a) Die bestuur kan uit sy inkomste sodanige bedrag tot die beskikking van die burgemeester of die voorsitter, na gelang van die geval, sal as toelae vir algemene doeleindes as wat die bestuur toereikend ag met inagneming van die omstandighede en wat die Direkteur van Plaaslike Bestuur goedkeur.

(b) Sodanige toelaag word verreken op die voorgeskrewe wyse.

(2) (a) 'n Bestuur kan met die goedkeuring van die Direkteur van Plaaslike Bestuur en behoudens die voorwaardes wat hy in elke geval bepaal, uit die inkomste van die bestuur 'n toelaag aan elke lid van sodanige bestuur betaal wat in die geval van die burgemeester en die onderburgemeester of die voorsitter en ondervoorsitter kan verskil van die toelaag wat aan ander lede betaal word.

(b) 'n Toelae in paragraaf (a) bedoel, word maandeliks betaal.

HOOFSTUK III.—VERGADERINGS EN VERRIGTINGS VAN BESTURE

Vergaderings en verrigtings van besture

12. (1) (a) Die bestuur hou gewone vergaderings vir die verrigting van sake so dikwels as wat nodig mag wees maar minstens een maal per maand ten opsigte van 11 maande van 'n jaar, bereken vanaf die eerste dag van Januarie.

(b) 'n Spesiale vergadering van 'n bestuur kan so dikwels as wat die bestuur bepaal, gehou word en word belê deur die burgemeester of die voorsitter, na gelang van die geval, indien skriftelik daartoe versoek deur minstens een derde van die bestuurslede.

(2) Die belê van, die prosedure op en die hou van vergaderings (met inbegrip van die bepaling van 'n kworum en die bepaling van 'n sakelys vir oorweging), die bywoning van of die uitsluiting uit 'n vergadering van die publiek of van die pers, die prosedure in die geval van 'n staking van stemme en die verdagting van vergaderings is soos voorgeskryf.

(3) 'n Beampte van die Staat, 'n verteenwoordiger van 'n raad en 'n verteenwoordiger bedoel in artikel 22 (3) (h) of iemand wat in opdrag van so 'n verteenwoordiger optree, kan teenwoordig wees by 'n vergadering van 'n bestuur en aan die bespreking deelneem, maar het nie die reg om te stem nie.

(4) 'n Verwysing in hierdie artikel na 'n bestuur is ook 'n verwysing na 'n komitee van daardie bestuur.

Bestuurskomitees

13. (1) 'n Stadsraad moet uit eie geledere 'n bestuurskomitee aanstel wat daarna verantwoordelik is vir die administrasie van sake rakende daardie bestuur.

(2) Die verkiesing van 'n ondervoorsitter van 'n bestuurskomitee, die samestelling van so 'n komitee, die verkiesing van lede daarvan, die vergaderings van en prosedure (insluitende 'n kworum) by vergaderings en die staking van so 'n komitee is soos voorgeskryf.

(3) Die stadsraad kan met of sonder beperkings of voorwaardes wat dit goed ag, enige van sy bevoegdhede en pligte aan die bestuurskomitee oordra, uitgesonderd 'n bevoegdheid om geld by wyse van 'n lening te bekom of so 'n ander bevoegdheid wat die Direkteur van Plaaslike Bestuur mag bepaal.

(4) Die burgermeester is *ex officio* lid en voorsitter van die bestuurskomitee.

Absence of councillors from meetings

14. (1) Subject to the provisions of subsection (2), any councillor who, without having first obtained leave of absence from the council, otherwise than in circumstances beyond his control, fails to attend three consecutive ordinary meetings of the council, and any councillor (other than the *ex officio* member) serving on the management committee appointed by the council who without first having obtained leave of absence either from the council or the committee, otherwise than in circumstances beyond his control, fails to attend three consecutive ordinary meetings of the committee, shall become disqualified from continuing to be a councillor.

(2) A councillor referred to in subsection (1) may be granted leave of absence from any ordinary council or committee meeting by such meeting and if such absence is due to the fact that such councillor has been delegated to act elsewhere on behalf of such council or committee in any matter, such leave of absence shall be deemed to have been granted: Provided that no such meeting shall grant leave of absence to any such councillor unless a written notice of his inability to attend such meeting is received by the chief executive officer of the council at least 24 hours prior to such meeting except where, in the opinion of such meeting, special circumstances prevented such councillor from giving notice as herein provided.

Minutes of meetings

15. (1) (a) The minutes of the proceedings of every meeting of a council and of any committee thereof shall be regularly entered in books kept for that purpose and shall be confirmed at the same or next succeeding ordinary meeting and be signed by the mayor or chairman.

(b) Every such minute so entered when signed by a councillor describing himself as or appearing to be mayor or chairman of the meeting at which the minute is confirmed shall in the absence of proof of error therein be deemed to be a correct record of the proceedings of the meeting of which it purports to be a minute.

(c) The minutes shall be kept in the custody and control of the chief executive officer of a council.

(2) Until the contrary is proved, whenever a minute of the proceedings of a meeting has been entered and signed, such meeting shall be deemed to have been duly convened and held and all the councillors at the meeting shall be deemed to have been duly qualified and in the case of proceedings so recorded of a committee, the committee shall be deemed to have been duly constituted and to have had jurisdiction to deal with the matter referred to in the minute.

(3) (a) The minutes of proceedings of the meetings of the council shall at all reasonable times be open to the inspection of any inhabitant of the municipality or village council area who may obtain a copy thereof or an extract therefrom on payment of the fee (if any) prescribed by resolution of the council and approved by the Director of Local Government.

(b) The copy of or extract from the minutes referred to in paragraph (a) shall when certified by the chief

Afwesigheid van bestuurslid van vergaderings

14. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2), word enige bestuurslid wat sonder dat hy vooraf van die bestuur verlof tot afwesigheid verkry het, van drie agtereenvolgende gewone vergaderings van die bestuur, afwesig is, behalwe onder omstandighede buite sy beheer, en word enige bestuurslid (behalwe die *ex officio*-lid) wat op die bestuurskomitee deur die bestuur aangestel, dien, en wat sonder dat hy voordat verlof tot afwesigheid verkry het, hetsy van die bestuur of die komitee, van drie agtereenvolgende gewone vergaderings van die komitee afwesig is, behalwe onder omstandighede buite sy beheer, onbevoeg om as bestuurslid aan te bly.

(2) Aan 'n bestuurslid in subartikel (1) bedoel, kan verlof tot afwesigheid van enige gewone vergadering van die bestuur of 'n komitee, deur sodanige vergadering verleen word en indien sodanige afwesigheid te wyte is aan die feit dat sodanige bestuurslid opdrag gekry het om elders namens sodanige bestuur of komitee in enige aangeleentheid op te tree, word sodanige verlof tot afwesigheid geag verleen te gewees het: Met dien verstande dat geen sodanige vergadering verlof tot afwesigheid verleen aan enige sodanige bestuurslid nie, tensy 'n skriftelike kennisgewing van sy onvermoë om sodanige vergadering by te woon deur die hoof uitvoerende beampte van die bestuur ontvang is minstens 24 uur voor sodanige vergadering, behalwe waar, na die mening van sodanige vergadering, uitsonderlike omstandighede sodanige bestuurslid verhoed het om kennis te gee soos hierin bepaal.

Notule van vergaderings

15. (1) (a) Die notule van verrigtinge van elke vergadering van die bestuur en van 'n komitee daarvan moet gereeld aangeteken word in boeke vir dié doel aangehou en op dieselfde of eersvolgende gewone vergadering bekragtig en deur die burgemeester of voorsitter onderteken word.

(b) Elke sodanige notule aldus aangeteken, wanneer onderteken deur 'n bestuurslid wat voorgee of blyk dat hy burgemeester of voorsitter van die vergadering is waarop die bekragtiging van die notule plaasvind, word, by ontstentenis aan bewys van fout daarin, geag 'n korrekte aantekening te wees van die verrigtinge van die vergadering waarvan dit heet die notule te wees.

(c) Die notules moet in bewaring en onder beheer van die hoof uitvoerende beampte van die bestuur gehou word.

(2) Totdat die teendeel bewys word, word, wanneer die notule van die verrigtinge van 'n vergadering aangeteken en onderteken is, so 'n vergadering geag behoorlik belê en gehou te gewees het en alle bestuurslede op die vergadering word geag behoorlik bevoeg te gewees het, en in die geval van verrigtinge van 'n komitee aldus aangeteken, word die komitee geag behoorlik saamgestel te gewees het en bevoeg te gewees het om die saak waarvan in die notule melding gemaak word, te behandel.

(3) (a) Die notules van die verrigtinge van 'n vergadering van 'n bestuur moet op alle redelike tye ter insae lê vir enige inwoner van die munisipaliteit of dorpsbestuursgebied wat 'n afskrif daarvan of 'n uittreksel daaruit kan verkry teen betaling van die bedrag (indien enige) voorgeskryf by besluit van die bestuur en goedgekeur deur die Direkteur van Plaaslike Bestuur.

(b) Die afskrif van of uittreksel uit die notule in paragraaf (a) bedoel is, wanneer dit deur die hoof

executive officer of the council as correct, on production be admissible in evidence in any legal proceedings.

CHAPTER IV.—STAFF OF COUNCILS

Appointment of chief executive officer, departmental heads and staff

16. (1) A council may from time to time subject to the approval of the Director of Local Government, appoint—

(a) as its chief executive officer—

(i) in the case of a town council, a town clerk; and

(ii) in the case of a village council, a secretary;

(b) such heads of departments on the establishment of such council as may be considered appropriate.

(2) A council or management committee may from time to time—

(a) appoint such other staff as it may consider necessary for the performance of its functions;

(b) confer on the staff so appointed such designations as may be appropriate to their respective duties.

Delegation of functions and duties

17. A council or a management committee may, and if so directed by the Director of Local Government shall, delegate to the chief executive officer, a departmental head or any staff appointed by it, such of its powers, functions and duties as it may consider appropriate or as may be prescribed.

Conditions of service

18. (1) (a) No officer holding the post of town clerk, secretary of a village council, medical officer of health, town treasurer, town engineer or town electrical engineer shall be removed from office unless and until such removal shall have been decided upon by a majority vote of councillors present at a meeting specially convened for the purpose and where the number of members voting in the majority is equal to a majority of the full council.

(b) The removal of a medical officer of health and a sanitary inspector shall be subject to the provisions of sections 22 and 24 respectively of the Health Act, 1977 (Act 63 of 1977).

(c) The removal or the reduction in salary or emoluments of a town clerk, secretary of a village council, town treasurer, town engineer or town electrical engineer shall be subject to the approval of the Minister.

(2) Whenever—

(a) a dispute concerning the remuneration of a departmental head in the service of a council has arisen; or

(b) the council has changed the remuneration attached to the post of a departmental head,

as contemplated in section 46 (8) of the Industrial Conciliation Act, 1956 (Act 28 of 1956), the council shall notify the Minister forthwith thereof in writing and such notice shall contain particulars of such dispute or change.

(3) Save when specially approved by the Director of Local Government, no person may be appointed to the staff of a council who is a member of the council or who has been such a member during the six months prior to the said appointment.

uitvoerende beampte van die bestuur as korrek gesertifiseer is, by oorlegging toelaatbaar as getuienis in enige regsgeding.

HOOFSTUK IV.—PERSONEEL VAN BESTUUR

Aanstelling van hoof uitvoerende beampte, departementshoofde en personeel

16. (1) 'n Bestuur kan van tyd tot tyd behoudens die goedkeuring van die Direkteur van Plaaslike Bestuur—

(a) as sy hoof uitvoerende beampte aanstel—

(i) in die geval van 'n stadsraad, 'n stadsklerk;

(ii) in die geval van 'n dorpsbestuur, 'n sekretaris;

(b) sodanige departementshoofde aanstel op die diensstaat van die bestuur as wat dienstig geag word.

(2) 'n Bestuur of 'n bestuurskomitee kan van tyd tot tyd—

(a) sodanige ander personeel aanstel as wat hy nodig ag vir die uitoefening van sy werksaamhede;

(b) aan die personeel aldus aangestel, die benamings gee wat ten opsigte van hul onderskeie pligte toepaslik mag wees.

Oordra van werksaamhede en pligte

17. 'n Bestuur of 'n bestuurskomitee kan, en moet, indien daartoe gelas deur die Direkteur van Plaaslike Bestuur, aan die hoof uitvoerende beampte, 'n departementshoof of enige personeel daardeur aangestel sodanige van sy bevoegdhede, werksaamhede en pligte oordra as wat dit toepaslik ag of wat voorgeskryf mag word.

Diensvoorwaardes

18. (1) (a) Geen beampte wat die betrekking van stadsklerk, sekretaris van 'n dorpsbestuur, geneeskundige gesondheidsbeampte, stadsiesourier, stadsingenieur of elektrotegniese stadsingenieur beklee, mag uit sy betrekking ontslaan word nie tensy en totdat tot so 'n ontslag besluit word deur 'n meerderheid van bestuurslede teenwoordig op 'n vergadering spesiaal vir daardie doel belê en as die aantal lede wat in die meerderheid stem gelyk is aan 'n meerderheid van die volle bestuur.

(b) Die ontslag van 'n geneeskundige gesondheidsbeampte en van 'n gesondheidsinspekteur is aan die bepalings van onderskeidelik artikel 22 en 24 van die Wet op Gesondheid, 1977 (Wet 63 van 1977), onderhewig.

(c) Die ontslag van of die vermindering van die salaris of emolumente van 'n stadsklerk, sekretaris van 'n dorpsbestuur, stadstoesourier, stadsingenieur of elektrotegniese stadsingenieur is aan die goedkeuring van die Minister onderworpe.

(2) Wanneer—

(a) 'n geskil met betrekking tot die besoldiging van 'n departementshoof in die diens van 'n bestuur ontstaan het; of

(b) die bestuur die besoldiging verbonde aan die pos van 'n departementshoof verander het,

gee die bestuur, soos beoog in artikel 46 (8) van die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956 (Wet 28 van 1956), die Minister onverwyld skriftelik kennis daarvan en sodanige kennisgewing moet besonderhede van sodanige geskil of verandering bevat.

(3) Behalwe wanneer uitdruklik goedgekeur deur die Direkteur van Plaaslike Bestuur kan niemand in die diens van die bestuur aangestel word nie wat lid van die bestuur is of wat so 'n lid was te eniger tyd gedurende die ses maande voor genoemde aanstelling nie.

(4) (a) No officer appointed to the staff of a council shall perform or engage himself to perform remunerative work outside the council's service without special permission of the council first having been obtained.

(b) Such permission shall be granted by a resolution of a council and may be made subject to any such conditions as the council may deem fit to impose.

(5) The employment, conditions of service and discharge of the staff of a council shall be as prescribed.

Rendering of assistance by staff

19. (a) The Minister may, if he deems it necessary for the effective performance of the functions of a council or councils, on the recommendation of the Commission for Administration or with the approval of any relevant body established by law, as the case may be, approve of the performance, in accordance with the directions of the Minister, of duties for and on behalf of such council by an officer or employee of the public service or such other body, with the consent of the officer or employee concerned.

(b) Any board may, after consultation with a council, place members of its staff, with their consent, at the disposal of such council for the performance of its duties.

Transfer of staff in the service of a board

20. (1) (a) A board may with the concurrence of a council and the approval of the Minister, transfer an official in its service to the service of such council.

(b) A person transferred under paragraph (a) shall, as from the date of his transfer, be appointed to a post established under the council on such terms and conditions and at such remuneration as may be prescribed for the post concerned or determined by the council with the approval of the Minister: Provided that—

(i) the said terms, conditions, and remuneration shall not be less favourable than the terms, conditions and remuneration applicable to him as a person employed by the board; and

(ii) any sick or vacation leave which stood to the credit of such person immediately prior to his transfer to the council, shall be deemed to be leave earned by him in the service of the council.

(c) Any person who immediately prior to his transfer in terms of paragraph (a) was a contributor to the Associated Institutions Pension Fund established by the regulations made under section 2 of the Associated Institutions Pension Fund Act, 1963 (Act 41 of 1963)—

(i) shall be deemed to remain, without a break in his service, a member of such pension fund; and

(ii) shall, notwithstanding anything to the contrary contained in any law, not be entitled to the payment of any benefit from such pension fund by virtue of his transfer, in so far as his transfer involves the termination of his service with the board concerned.

(d) The Minister may, with the concurrence of the management of any municipal pension fund which will be affected thereby, make regulations relating to the basis and conditions on which any person who immediately prior to his transfer in terms of paragraph (a) was a contributor to a municipal pension fund, may remain a member of such pension fund.

(e) Notwithstanding anything to the contrary contained in any law a person who in terms of a regulation referred to in paragraph (d) has the right to remain after his transfer a member of a municipal

(4) (a) Geen beampte aangestel in die diens van die bestuur mag betalende werk buite bestuur se diens verrig of hom daartoe verbind sonder dat spesiale toestemming vooraf van die bestuur verkry is nie.

(b) Sodanige toestemming word verleen by besluit van die bestuur en kan onderworpe gestel word aan dié voorwaardes wat die bestuur na goëddunke mag ople.

(5) Die indiensneming, diensvoorwaardes en die afdanking van die personeel van 'n bestuur is soos voorgeskryf.

Verlening van hulp deur personeel

19. (a) Die Minister kan, indien hy dit nodig ag vir die doeltreffende verrigting van die werksaamhede van 'n bestuur of besture, op aanbeveling van die Kommissie vir Administrasie of met die goedkeuring van 'n betrokke liggaam by wet ingestel, na gelang van die geval, goedkeur dat 'n beampte of werknemer van die Staatsdiens of sodanige ander liggaam, met die instemming van die betrokke beampte of werknemer, pligte vir en namens dié bestuur uitvoer volgens voorskrifte van die Minister.

(b) 'n Raad kan, na oorleg met 'n bestuur, lede van sy personeel, met hul instemming, aan dié bestuur beskikbaar stel vir die uitvoering van sy pligte.

Oorplasing van personeel in die diens van 'n raad

20. (1) (a) 'n Raad kan met die instemming van 'n bestuur en met die goedkeuring van die Minister, 'n beampte in sy diens oorplaas na die diens van daardie bestuur.

(b) Iemand wat ingevolge paragraaf (a) oorgeplaas is, word vanaf die datum van sy oorplasing aangestel in 'n pos wat by die bestuur ingestel is op dié bedinge en voorwaardes en teen dié besoldiging wat vir die betrokke pos voorgeskryf of met die Minister se goedkeuring deur die bestuur bepaal is: Met dien verstande dat—

(i) bedoelde bedinge, voorwaardes en besoldiging nie minder gunstig mag wees as die bedinge, voorwaardes en besoldiging wat op hom van toepassing was as 'n persoon in diens van die raad nie; en

(ii) siekte- en vakansieverlof waarmee so iemand gekrediteer was onmiddellik voor sy oorplasing na die bestuur, geag word verlof te wees wat hy verdien het in die diens van die bestuur.

(c) Iemand wat onmiddellik voor sy oorplasing ingevolge paragraaf (a) 'n bydraer was tot die Pensioenfonds vir Geassosieerde Inrigtings ingestel by die regulasies uitgevaardig kragtens artikel 2 van die Wet op die Pensioenfonds vir Geassosieerde Inrigtings, 1963 (Wet 41 van 1963)—

(i) word geag sonder onderbreking in sy diens 'n lid van daardie pensioenfonds te bly; en

(ii) is, ondanks andersluidende wetsbepalings, nie geregtig op die betaling van 'n voordeel uit bedoelde pensioenfonds uit hoofde van sy oorplasing nie, vir sover sy oorplasing met die beëindiging van sy diens by die betrokke raad gepaard gaan.

(d) Die Minister kan, met die instemming van die bestuur van 'n munisipale pensioenfonds wat daardeur geraak sal word, regulasies uitgevaardig betreffende die grondslag en voorwaardes waarop iemand wat onmiddellik voor sy oorplasing ingevolge paragraaf (a) 'n bydraer tot 'n munisipale pensioenfonds was, 'n lid van daardie pensioenfonds kan bly.

(e) Ondanks 'n andersluidende wetsbepaling is iemand wat ingevolge 'n regulasie in paragraaf (d) bedoel die reg het om na sy oorplasing lid van 'n munisipale

pension fund, shall not be entitled to the payment of any benefit from such pension fund by virtue of his transfer, in so far as his transfer involves the termination of his service with the board concerned.

(2) For the purposes of this section "municipal pension fund" means any superannuation, pension or provident fund or scheme (other than an assurance scheme) established by a local authority for the benefit of its employees, or by or in terms of any law for the benefit of the employees of one or more local authorities.

Staff not to have financial transactions with council

21. (1) (a) No officer or servant of the council shall in any way be concerned or have any pecuniary interest in any bargain, contract, or arrangement whatsoever made by or with the council unless it be a bargain, contract or arrangement which the Minister has, either generally or specifically and subject to such conditions as he may deem expedient, authorised the council to enter into with any of its officers or servants.

(b) If any such officer or servant is so concerned or has a pecuniary interest or, under cover of his office or employment, exacts or accepts any promise, fee or reward whatsoever other than his proper salary, wages and allowances, he shall be guilty of an offence and shall upon conviction be liable to a fine not exceeding R1 000 or to imprisonment for a period not exceeding two years or to both such fine and imprisonment.

(c) Any profits, fee or reward, which may have accrued to such officer or servant or which may accrue to him by reason of such bargain, contract or arrangement, may be recovered by the council before any court of competent jurisdiction.

(2) No person who has been found guilty of a contravention of subsection (1) shall be capable of afterwards holding or continuing in any office or employment under this Act without the approval of the Minister.

(3) Nothing in this section contained shall apply to any contract for the supply by the council of anything or the rendering by it of any service at the ordinary published charges for such supply or service, nor to the purchase of property or goods disposed of by the council by public auction.

CHAPTER V.—POWERS, FUNCTIONS AND DUTIES OF COUNCILS

Powers, functions and duties of councils

22. (1) A town council shall in its area be vested and charged with, in so far as these are not inconsistent with this Act, such of the rights, powers, functions, duties and obligations of the bodies referred to hereunder as the Minister may from time to time by notice in the *Gazette* determine but subject to such conditions, modifications or exceptions as he may likewise specify from time to time in such or any other notice—

(a) of a local authority under the Black Community Development Act, 1981;

(b) of a board under the Black Affairs Administration Act, 1971 (Act 45 of 1971);

(c) of a local authority under the Housing Act, 1966 (Act 4 of 1966), and under the Slums Act, 1979 (Act 76 of 1979);

pensioenfonds te bly, nie geregtig op die betaling van 'n voordeel uit so 'n pensioenfonds uit hoofde van sy oorplasing nie, vir sover sy oorplasing met die beëindiging van sy diens by die betrokke raad gepaard gaan.

(2) By die toepassing van hierdie artikel beteken "munisipale pensioenfonds" 'n superannuasie-, pensioen- of voorsieningsfonds of -skema (behalwe 'n assuransieskema) deur 'n plaaslike bestuur ten bate van sy werknemers, of deur of ingevolge 'n wet ten bate van die werknemers van een of meer plaaslike besture, ingestel.

Personeel mag geen finansiële transaksies met bestuur hê nie

21. (1) (a) Geen beampte of dienaar van die bestuur mag op enigerlei wyse betrokke wees by of belang hê in enige onderneming, kontrak, of ooreenkoms hoegenaamd aangegaan deur of met die bestuur, tensy dit 'n onderneming, kontrak of ooreenkoms is waartoe die Minister, of in die algemeen of spesifiek en op sodanige voorwaardes as wat hy dienstig mag ag, die bestuur magtiging verleen het om met van sy beamptes of dienaars aan te gaan.

(b) As so 'n beampte of dienaar aldus betrokke is of belang het of, gebruik te maak van sy betrekking of werkkring, enige belofte, geld, of beloning hoegenaamd behalwe sy wettige salaris, loon en toelae verg of aanneem, is hy skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R1 000 of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar of beide sodanige boete en gevangenisstraf.

(c) Geen winste, gelde of beloning wat aan so 'n beampte of dienaar toegekome het of mag toekom ten gevolge van so 'n onderneming, kontrak of ooreenkoms, kan deur die bestuur voor enige bevoegde hof ingevorderd word nie.

(2) Niemand wat skuldig bevind is aan 'n oortreding van subartikel (1) is daarna bevoeg om enige amp of betrekking ingevolge hierdie Wet te beklee of om daarin aan te bly nie behalwe met die goedkeuring van die Minister.

(3) Die bepalinge van hierdie artikel is nie van toepassing nie op enige kontrak vir die lewering deur die bestuur van enigiets of die bewys deur hom van enige diens teen die gewone gepubliseerde koste vir so 'n lewering of diens, nóg op die aankoop van eiendom of goedere deur die bestuur by publieke veiling van die hand gesit.

HOOFSTUK V.—BEVOEGDHEDE, WERKSAAMHEDE EN PLIGTE VAN BESTURE

Bevoegdhe, werksaamhede en pligte van besture

22. (1) 'n Stadsraad is binne sy regsgebied en vir sover dit nie onbestaanbaar met hierdie Wet is nie, beklee en belas met al die regte, bevoegdhe, werksaamhede, pligte en verpligtings van die liggame hieronder bedoel wat die Minister van tyd tot tyd by kennisgewing in die *Staatskoerant* bepaal maar behoudens die voorwaardes, wysigings of uitsonderings wat hy aldus in sodanige of ander kennisgewing van tyd tot tyd mag vermeld—

(a) van 'n plaaslike bestuur ingevolge die Wet op Swart Gemeenskapsontwikkeling, 1981;

(b) van 'n raad ingevolge die Wet op die Administrasie van Swart Sake, 1971 (Wet 45 van 1971);

(c) van 'n plaaslike bestuur ingevolge die Behuisingwet, 1966 (Wet 4 van 1966), en ingevolge die Slumswet, 1979 (Wet 76 van 1979);

(d) of a local authority under the Sorghum Beer Act, 1962 (Act 63 of 1962);

(e) of a local authority under the relevant ordinance establishing local authorities in the Province concerned;

(f) of a community development board under the Community Development Act, 1966 (Act 3 of 1966);

(g) of a local authority or local government body under any other ordinance or law;

(h) of a village council under subsection (2).

(2) A village council shall in its area and subject to the Minister's directions, exercise such powers and perform such duties in respect of those of the under-mentioned matters as may be vested in it and with which it may be charged by the Minister:

(a) The allocation and administration of the letting of dwellings, accommodation, buildings and other structures;

(b) the prevention and combating of the unlawful occupation of land and buildings;

(c) the allocation and administration of sites for church, school, trading or other purposes;

(d) the approval of building plans and the removal or destruction of unauthorised or abandoned buildings or structures;

(e) the control over the keeping of dogs and the imposition of a levy on the keeping thereof;

(f) the beautifying of and the neatness of the area;

(g) the administration of sport and recreational facilities;

(h) the administration of library services;

(i) the award of bursaries;

(j) the maintenance of services determined by the Minister.

(3) A council—

(a) shall in its area and subject to the Minister's directions, exercise such powers and perform such duties as may be vested in a local authority or with which it may be charged by the Minister, relating to—

(i) the promotion of family life and the moral and social welfare of persons living in its area;

(ii) the promotion of sound community development in its area and to that end to co-operate with the board, the regional welfare board having jurisdiction and any welfare agencies operating in its area;

(b) may control and manage, subject to the provisions of this Act, a community guard established under any law in so far as such community guard exercises its powers and performs its duties in its area;

(c) shall report to the Minister, the board or to any body or any person acting under the authority of the Minister, on any matter referred to it by the Minister, such board or such other body or person, or in respect of which it deems it advisable so to report on;

(d) may make recommendations to the Minister regarding the making or application of regulations or by-laws which it deems necessary or desirable in the interests of the persons in its area, the lay-out and renovation of such area and other matters which it considers to be in the interests of such persons;

(e) may make recommendations to the authorities concerned in connection with transport services;

(d) van 'n plaaslike bestuur ingevolge die Wet op Sorghumbier, 1962 (Wet 63 van 1962);

(e) van 'n plaaslike bestuur ingevolge die toepaslike ordonnansie wat plaaslike besture in die betrokke Provinsie instel;

(f) van 'n gemeenskapsontwikkelingsraad ingevolge die Wet op Gemeenskapsontwikkeling, 1966 (Wet 3 van 1966);

(g) van 'n plaaslike bestuur of plaaslike bestuursliggaam ingevolge 'n ander ordonnansie of wet;

(h) van 'n dorpsbestuur ingevolge subartikel (2).

(2) 'n Dorpsbestuur oefen ten opsigte van sy gebied en onderworpe aan die voorskrifte van die Minister, die bevoegdhede uit en voer die pligte uit ten opsigte van dié van die ondergemelde aangeleenthede waarmee hy deur die Minister beklee en belas word:

(a) Die toewysing en administrasie van die verhuuring van wonings, huisvesting, geboue en ander bouwerke;

(b) die voorkoming en bestryding van die onwettige okkupasie van grond en geboue;

(c) die toewysing en administrasie van persele vir kerk-, skool-, handels- of ander doeleindes;

(d) die goedkeuring van bouplanne en die verwydering of sloping van ongemagtigde of verlate geboue of bouwerke;

(e) die beheer oor die aanhou van honde en die oplê van 'n heffing op die aanhou daarvan;

(f) die verfraaiing van en netheid van die gebied;

(g) die administrasie van sport- en ontspanningsgeriewe;

(h) die administrasie van biblioteekdienste;

(i) die toekenning van beurse;

(j) die instandhouding van dienste deur die Minister bepaal.

(3) 'n Bestuur—

(a) oefen ten opsigte van sy gebied en onderworpe aan die voorskrifte van die Minister daardie bevoegdhede uit en voer daardie pligte uit waarmee 'n plaaslike bestuur beklee is of waarmee hy deur die Minister belas word met betrekking tot—

(i) die bevordering van gesinslewe en die sedelike en maatskaplike welsyn van die persone wat in sy gebied woon;

(ii) die bevordering van gesonde gemeenskapsontwikkeling in sy gebied en vir die doel saam te werk met die raad, die streekswelsynsraad met regsbevoegdheid en met enige welsynsorganisasies wat in sy gebied optree;

(b) kan, behoudens die bepalinge van hierdie Wet, 'n gemeenskapswag kragtens 'n wet ingestel, beheer en bestuur vir sover daardie gemeenskapswag sy bevoegdhede en pligte in sy gebied uitoefen en uitvoer;

(c) moet verslag uitbring aan die Minister, die raad, 'n liggaam of enige ander persoon wat op die gesag van die Minister handel, oor enige aangeleentheid wat die Minister, die raad of die ander liggaam of persoon na hom verwys, of ten opsigte waarvan hy dit wenslik ag om aldus verslag uit te bring;

(d) kan aanbevelings aan die Minister doen betreffende die uitvaardiging of toepassing van regulasies of verordeninge wat hy in belang van die persone in sy gebied nodig of wenslik ag, die uitleg en vernuwing van dié gebied en ander aangeleenthede wat hy in belang van dié persone ag;

(e) kan aanbevelings aan die betrokke owerhede doen in verband met vervoerdienste;

(f) may make recommendations to the bodies concerned in respect of educational matters, including the priorities in the erection of schools, the use of school buildings, sport and other facilities at schools after school hours and the use of donations for educational purposes;

(g) may develop, on the conditions determined by the Minister and with the concurrence of the relevant authorities concerned, sport facilities at schools;

(h) shall assist and advise any representative recognised in respect of any national unit in terms of section 4 of the Promotion of Black Self-government Act, 1959 (Act 46 of 1959), regarding matters affecting the national unit concerned;

(i) may, with the approval of the Minister, impose levies for specific services or purposes on the persons residing in its area;

(j) shall, subject to the conditions determined by the Minister, exercise in its area the other powers and perform the other duties in connection with any matter, whether or not it is connected with the matters referred to in this subsection, determined by the Minister after consultation with the relevant authorities concerned;

(k) may, subject to the conditions determined by the Minister and with due regard to the provisions of any applicable law, provide for any matter relating to the exercise of its powers or the performance of its duties.

(4) Rights, powers, functions, duties and obligations vested in a council or with which it may be charged shall, subject to the provisions of this Act, devolve upon such council to the exclusion of the local authority, local government body, board or body concerned.

(5) (a) For the purposes of the exercise of its powers, or functions and the performance of its duties in terms of subsection (1) or (2) and in the application of the provisions of any law or ordinance referred to or contemplated therein—

(i) a council shall in respect of its area be deemed to be such a body or authority as that whose powers and duties it is empowered to exercise or perform and its area shall be deemed to be the area of jurisdiction of such body or authority;

(ii) any reference therein to the Administrator shall be construed as a reference to the Minister;

(iii) any by-laws made by such council under any such law or ordinance shall, if approved by the Minister, be published in the *Gazette*.

(b) The Minister may, after consultation with the council concerned, withdraw any power or duty vested in a council or with which it is charged, and may confer or impose any power or duty so withdrawn upon the board.

(6) The Minister or any body or person authorised thereto by him may take such steps as he may deem necessary to ensure the continuation of the functions of a council.

(7) The powers vested in a council by this section shall not include a power to make regulations or laws other than by-laws: Provided that a decision taken by a council in terms of the provisions of this section for which publication is required to give such decision the force of law, shall be published by the Minister by notice in the *Gazette*.

(f) kan aanbevelings aan die betrokke liggame doen met betrekking tot onderwysaangeleenthede, met inbegrip van die prioriteite by die oprigting van skole, die gebruik van skoolgeboue, sport- en ander fasiliteite by skole na skoolure en die aanwending van skenkings vir onderwysdoeleindes;

(g) kan op die voorwaardes wat die Minister bepaal, en met die instemming van die betrokke owerhede, sportfasiliteite by skole ontwikkel;

(h) moet 'n verteenwoordiger wat ten opsigte van 'n volkseenheid ingevolge artikel 4 van die Wet op die Bevordering van Swart Selfbestuur, 1959 (Wet 46 van 1959), erken is, bystaan en van advies dien betreffende aangeleenthede wat die betrokke volkseenheid raak;

(i) kan, met dié goedkeuring van die Minister, heffings vir bepaalde dienste of doeleindes opleë op die persone wat in sy gebied woonagtig is;

(j) oefen, in sy gebied, behoudens die voorwaardes wat die Minister bepaal, die ander bevoegdhede uit en voer die ander pligte uit in verband met enige aangeleenthede, hetsy dit met die aangeleenthede in hierdie subartikel vermeld in verband staan al dan nie, wat die Minister na oorleg met die betrokke owerhede bepaal;

(k) kan, behoudens die voorwaardes wat die Minister bepaal en met inagneming van die bepalings van enige toepaslike wet, voorsiening maak vir enige aangeleentheid betreffende die uitoefening van sy bevoegdhede of die uitvoering van sy pligte.

(4) Regte, bevoegdhede, werksaamhede, pligte en verpligtinge waarmee 'n bestuur beklee en belas word, gaan, behoudens die bepalings van hierdie Wet, op dié bestuur oor tot uitsluiting van die betrokke plaaslike bestuur, plaaslike bestuursliggaam, raad of liggaam.

(5) (a) Vir die doeleindes van die uitoefening van sy bevoegdhede of werksaamhede en die uitvoering van sy pligte kragtens subartikel (1) of (2) en by die toepassing van die bepalings van 'n wet of ordonnansie daarin bedoel of beoog—

(i) word 'n bestuur ten opsigte van sy gebied geag 'n liggaam of gesag te wees soos dié wie se bevoegdhede en pligte hy gemagtig word om uit te oefen of uit te voer en word sy gebied geag die regsgebied van so 'n liggaam of gesag te wees;

(ii) word 'n verwysing daarin na die Administrateur uitgelê as 'n verwysing na die Minister;

(iii) word verordeninge wat deur die bestuur ingevolge so 'n wet of ordonnansie gemaak word, wanneer dit deur die Minister goedgekeur is, in die *Staatskoerant* afgekondig.

(b) Die Minister kan, na oorleg met die betrokke bestuur, enige bevoegdheid of plig waarmee dié bestuur beklee of belas is, intrek en kan hy so 'n bevoegdheid of plig wat aldus ingetrek is, aan die raad verleen of hom dit opleë.

(6) Die Minister of 'n liggaam of persoon deur hom gemagtig, kan die stappe doen wat hy nodig ag om die voortsetting van die werksaamhede van 'n bestuur te verseker.

(7) Die bevoegdhede by hierdie artikel aan 'n bestuur verleen, sluit nie 'n bevoegdheid in om regulasies of wette ander dan veranderinge uit te vaardig: Met dien verstande dat 'n besluit deur 'n bestuur ingevolge die bepalings van hierdie artikel geneem waarvoor publikasie nodig is om regsrag aan daardie besluit te verleen, deur die Minister by kennisgewing in die *Staatskoerant* bekend gemaak word.

(8) Whenever a power exercised or a duty performed by an authority in or in respect of an area for which a council is established, is the same or substantially the same as a power exercised or a duty performed by the council of that area, the Minister may by notice in the *Gazette* declare that the council from a date specified in the notice may exercise or perform such power or duty in or in respect of the area in question to the exclusion of such other authority, and thereupon the said authority shall, notwithstanding anything to the contrary contained in any law, from the date so specified cease to exercise such power or to perform such duty in or in respect of the area in question.

Power to enter into contracts

23. (1) (a) A council may subject to the directives of the Director of Local Government, enter into contracts or agreements for the purpose of any work or service which it is itself empowered to undertake or to carry out.

(b) A council may not for the purpose of paragraph (a) exempt the party or parties with whom it is contracting from the operation of any by-laws or regulations in the municipality or village council area which shall continue to apply.

(2) A council may by resolution authorise any of its officers to sign on behalf of the council any contracts or agreements entered into by it.

(3) The calling for, consideration or acceptance of tenders for the execution of work or for the supply of goods, the entry into and the acceptance of contracts for the execution of work or for the supply of goods shall, notwithstanding any provisions to the contrary, be as prescribed.

(4) Any contract entered by or any commitment by a board for the benefit of any municipality or village council area which is in force on the establishment of a council, shall be deemed to be a contract by or a commitment of such council.

CHAPTER VI.—CODE OF CONDUCT IN RESPECT OF COUNCILLORS AND STAFF

Offences and penalties relating to councillors and staff

24. (1) No person—

(a) if he is a councillor—

(i) shall be present in or before the council or any committee thereof or take part in the discussion of or vote upon any claim, application for licence, arrangement, business transaction, negotiation, plan of building, scheme, matter, or legal proceedings in which he, his spouse, his partner or any person by whom he, or his spouse or his partner is employed or whose attorney or agent he or his spouse or his partner is, has directly or indirectly any pecuniary interest other than as a shareholder holding either in his own name or jointly with his spouse or after his shares and those of his spouse have been added together not more than one-third of the shares in a company having a share capital or other than, with the approval of the Director of Local Government (which approval may be granted either generally or specifically), as an employee of any company incorporated in terms of any law where the pecuniary interest would arise by reason of the relationship of that company with a company registered by law;

(8) Wanneer 'n bevoegdheid uitgeoefen of 'n plig verrig deur 'n gesag in of ten opsigte van 'n gebied waarvoor 'n bestuur ingestel is, dieselfde of wesenlik dieselfde is as 'n bevoegdheid uitgeoefen of 'n plig verrig deur die bestuur van daardie gebied, kan die Minister by kennisgewing in die *Staatskoerant* verklaar dat die bestuur vanaf 'n datum in die kennisgewing vermeld daardie bevoegdheid of plig in of ten opsigte van die betrokke gebied kan uitoefen of verrig met uitsluiting van sodanige ander gesag, en daarop hou bedoelde gesag, ondanks andersluidende wetsbepalings, vanaf die datum aldus vermeld op om daardie bevoegdheid uit te oefen of daardie pligte verrig in of ten opsigte van die betrokke gebied.

Bevoegdheid om kontrakte aan te gaan

23. (1) (a) 'n Bestuur kan onderhewig aan die voorskrifte van die Direkteur van Plaaslike Bestuur, kontrakte of ooreenkomste aangaan vir die doel van enige werk of diens wat hyself bevoeg is om te onderneem of uit te voer.

(b) 'n Bestuur mag nie vir doeleindes van paragraaf (a) die party of partye met wie hy kontrakteer, vrystel van die werking van enige verordening of regulasies in die munisipaliteit of dorpsbestuursgebied nie welke verordeninge of regulasies van toepassing bly.

(2) Die bestuur kan by besluit enige van sy amptenare magtig om namens die bestuur kontrakte of ooreenkomste te teken wat deur hom aangegaan is.

(3) Die vra, oorweging of aanname van tenders vir die uitvoering van werk of vir die lewering van goedere, die aangaan vir en die aanvaarding van kontrakte vir die uitvoering van werk of vir die lewering van goedere, is, ondanks andersluidende bepalinge, soos voorgeskryf.

(4) 'n Kontrak of 'n verpligting deur 'n raad aangegaan tot voordeel van 'n munisipaliteit of dorpsbestuursgebied wat geld by die instelling van 'n bestuur, word geag 'n kontrak of 'n verpligting van daardie bestuur te wees.

HOOFSTUK VI.—GEDRAGSKODE TEN OPSIGTE VAN BESTUURSLEDE EN PERSONEEL

Misdrywe en strawwe betreffende bestuurslede en personeel

24. (1) Niemand mag—

(a) indien hy 'n bestuurslid is—

(i) voor die bestuur of enige komitee daarvan teenwoordig wees nie by of deelneem aan die bespreking van of stem oor enige vordering, aansoek om lisensie, reëling, besigheidstransaksies, onderhandelinge, plan van gebou, skema, saak of regsgeding waarby hy, sy eggenote, sy vennoot, of enigeen by wie hy of sy eggenote of sy vennoot in diens is, of vir wie hy of sy eggenote of sy vennoot, prokureur of agent is, direk of indirek enige ander geldelike belang het as dié van 'n aandeelhouer, hetsy in sy eie naam of gesamentlik met sy eggenote of nadat sy aandele by dié van sy eggenote getel is, dit hoogstens een derde van die aandele in 'n maatskappy met 'n aandeelkapitaal uitmaak of as dié van, met die goedkeuring van die Direkteur van Plaaslike Bestuur (welke goedkeuring of in die algemeen of spesifiek verleen mag word), 'n werknemer van enige maatskappy geïnkorporeer ingevolge enige wet waar die geldelike belang sou ontstaan uit hoofde van die verhouding van so 'n maatskappy met 'n maatskappy by wet geregistreer;

(ii) shall except when authorised thereto by the Director of Local Government, directly or indirectly receive any fee or reward from any person in connection with any matter dealt with or to be dealt with by that council;

(iii) shall personally or through his spouse, his partner or employee act as agent or representative of any other person—

(aa) before any valuation court appointed by the council; or

(bb) before any other court or committee appointed by the council to deal with the rating of property by way of special assessment or otherwise; or

(cc) before any committee of the council appointed to consider or deal with applications for any licence or certificate which the council has power to grant or issue;

(b) if he is a councillor or the spouse of a councillor, shall either on his own behalf or on behalf of his spouse or on behalf of a partnership in which he or his spouse is interested contract with the council for the performance by the council or such councillor or his spouse or partnership of any work or as vendor, purchaser, or otherwise;

(c) if he is a councillor or the partner of a councillor or the spouse of such councillor or partner or his employer or employee, shall, except when authorised thereto by the Director of Local Government, act for reward as an advocate, attorney, notary or conveyancer either on behalf of or against the council, and no such person shall act for the council for reward as medical practitioner, veterinary surgeon, architect, engineer, surveyor, accountant, auctioneer, valuer or appraiser, or in any other professional capacity: Provided that nothing in this section shall apply to the payment to any medical practitioner of such fee as is prescribed by law, for the rendering to the council of a certificate of notification of any case of infectious disease: Provided further that a medical practitioner may act for the council if requested so to do by a majority of two-thirds of the council and with the consent of the Minister;

(d) if he is a councillor, a person in the service of a council or a person carrying out on behalf of a council, any statutory power or duty—

(i) shall, except at a meeting of such council open to the public or the press or with the consent of such council or in the performance of his duties or as a witness in a court of law, disclose any information acquired by him in the course of his duties;

(ii) shall, whether for himself or for another person, corruptly accept, obtain, agree to accept or attempt to obtain from a person a gift, advantage or reward, whether pecuniary or otherwise, as an inducement or as a consideration or otherwise for his doing or omitting to do, or his having done or omitted to do an act in respect of any matter or transaction, whether actual or proposed, in which the council is concerned;

(e) shall directly or indirectly give, offer or promise to a councillor, an officer or servant of the council or a person carrying out on behalf of the council any statutory power or duty a gift, advantage or reward, whether pecuniary or otherwise and whether for the benefit of the councillor, officer,

(ii) behalwe wanneer hy daartoe gemagtig word deur die Direkteur van Plaaslike Bestuur, regstreeks of onregstreeks geld of 'n beloning van enigiemand ontvang in verband met enige saak wat deur dié bestuur behandel word of behandel staan te word;

(iii) persoonlik of deur sy eggenote of sy vennoot of werknemer as agent of verteenwoordiger van iemand anders optree nie—

(aa) voor enige waarderingshof deur die bestuur benoem; of

(bb) voor enige ander hof of komitee deur die bestuur benoem om te handel met die belasting van eiendom by wyse van spesiale belasting of andersins; of

(cc) voor enige komitee van die bestuur benoem vir oorweging of behandeling van aansoeke om 'n lisensie of 'n sertifikaat wat die bestuur kan verleen of uitreik;

(b) indien hy bestuurslid of die eggenote van 'n bestuurslid is, of vir homself of namens sy eggenote of namens 'n vennootskap waarin hy of sy eggenote belang het, met die bestuur 'n kontrak aangaan vir die uitvoering deur die bestuur of so 'n bestuurslid of sy eggenote of vennootskap van enige werk of as verkoper, koper of andersins nie;

(c) indien hy 'n bestuurslid of die vennoot van 'n bestuurslid of die eggenote van so 'n bestuurslid of vennoot of sy werkgewer of werknemer is, tensy hy daartoe deur die Direkteur van Plaaslike Bestuur gemagtig is, teen beloning optree as advokaat, prokureur, notaris, of verbanduitmaker hetsy namens of teen die bestuur nie en so iemand tree nie vir die bestuur teen beloning op as geneesheer, veearts, argitek, ingenieur, landmeter, rekenmeester, afslaer, taksateur of waardeerder of in enige ander professionele hoedanigheid nie: Met dien verstande dat die bepaling van hierdie artikel nie van toepassing is nie op die betaling aan enige geneesheer van 'n bedrag voorgeskryf by wet vir die verstrekking aan die bestuur van 'n sertifikaat waarin kennis gegee word van enige geval van besmetlike siekte: Met dien verstande voorts dat 'n geneesheer vir die bestuur kan optree, indien daartoe versoek deur 'n meerderheid van twee derde van die bestuur en met toestemming van die Minister;

(d) indien hy 'n bestuurslid of iemand in diens van 'n bestuur of iemand wat namens die bestuur 'n wetteregtelike bevoegdheid of plig uitoefen—

(i) behalwe by 'n vergadering van dié bestuur waartoe die publiek of die pers toegang het of met die goedkeuring van dié bestuur of by die uitvoering van sy pligte of as 'n getuie in 'n geregshof, inligting bekend maak wat in die loop van sy pligte deur hom ingewin is;

(ii) op korrupte wyse, hetsy vir homself of vir 'n ander persoon, van iemand 'n geskenk, voordeel of beloning, hetsy geldelik of andersins, ontvang, verkry, tot die ontvangs daarvan instem of dit probeer verkry as aansporing, vergoeding of andersins vir die verrig of nalaat van 'n handeling ten opsigte van enige aangeleentheid of transaksie, hetsy werklik of voorgestel, waarby die bestuur betrokke is, of omdat hy daardie handeling verrig of nagelaat het;

(e) direk of indirek aan 'n bestuurslid, beampte of dienaar van 'n bestuur of aan iemand wat namens die bestuur 'n wetteregtelike bevoegdheid of plig uitoefen, 'n geskenk, voordeel of beloning, hetsy geldelik of andersins en hetsy vir die voordeel van daardie bestuurslid, beampte, dienaar of persoon al

servant or person or not, as an inducement or as a consideration or otherwise, to do or omit to do, or for having done or omitted to do an act in respect of any matter or transaction, whether actual or proposed, in which the council is concerned.

(2) Notwithstanding anything in this section contained—

(a) any contract or bargain entered into by or on behalf of the council in which a councillor has any direct or indirect pecuniary interest shall be null and void, and any subcontract or subsequent bargain entered into by any councillor or in which he has any pecuniary interest in respect of work to be done or goods to be supplied or property to be transferred under any contract entered into by the council shall also be null and void;

(b) no contract or bargain shall be avoided or set aside under the provisions of this subsection where a councillor is merely interested in such contract or bargain as shareholder, holding either in his own name or jointly with his spouse or after his shares and those of his spouse have been added together, not more than one-third of the shares in a company having a share capital and such councillor or his spouse is not a director of such company or where the contract is for the supply by the council of anything or the rendering by it of any service at the ordinary published charges for such supply or service or where a councillor purchases—

(i) or hires land from the council either by public auction or by private treaty under authority given to the council by the Minister at an upset price covered by such authority;

(ii) goods disposed of by the council by public auction, or where a councillor is a member of a sporting club contracting with the council, such club not being formed for the purpose of gain or profit: Provided that the Minister may, in his discretion approve any contract and any contract so approved shall not be subject to the provisions of this subsection;

(c) no councillor shall be prohibited from voting upon or discussing in or before the council or any committee thereof—

(i) any scheme for the imposition of special rates; or

(ii) the tariff charges for, or the regulations and conditions generally applicable to the supply by the council of anything, or the rendering by the council of any service whether in the whole municipality or village council area or any portion thereof.

(3) Any person who—

(a) contravenes paragraphs (a) (i), (a) (ii) and (b) of subsection (1), shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R1 000 or to imprisonment for a period not exceeding two years or to both such fine and such imprisonment and in the case of a contravention of the said paragraphs (a) (i) and (b) the court may in addition order—

(i) that the person so convicted shall account to the council for any profits which may accrue to him in respect of a contract or bargain contemplated in the said paragraphs; and

dan nie, as aansporing, vergoeding of andersins gee, aanbied of belof om 'n handeling ten opsigte van enige aangeleentheid of transaksie, hetsy werklik of voorgestel, waarby die bestuur betrokke is, te verrig of na te laat, of omdat daardie handeling verrig of nagelaat is.

(2) Ondanks 'n andersluidende bepaling in hierdie artikel—

(a) is 'n kontrak of onderneming aangegaan deur of namens die bestuur waarby 'n bestuurslid enige direkte of indirekte geldelike belang het, van nul en gener waarde, en enige subkontrak of latere onderneming aangegaan deur enige bestuurslid of waarby hy enige geldelike belang het ten opsigte van werk wat verrig of goedere wat gelewer of eiendom wat getranspoteer moet word kragtens enige kontrak aangegaan deur die bestuur, ook van nul en gener waarde;

(b) word geen kontrak of onderneming ongeldig of opsy gesit ingevolge die bepalings van hierdie subartikel nie waar 'n bestuurslid slegs by so 'n kontrak of onderneming belang het as aandeelhouer, hetsy in sy eie naam of gesamenlik met sy eggenote of nadat sy aandele by dié van sy eggenote gestel is, dit hoogstens een derde van die aandele in 'n maatskappy met 'n aandeelkapitaal is en sodanige bestuurslid of sy eggenote nie 'n direkteur van sodanige maatskappy is nie of waar die kontrak bedoel is vir die lewering deur die bestuur van enigiets of die bewys deur hom van enige diens teen die gewone gepubliseerde koste vir sodanige lewering of diens nie of waar 'n bestuurslid—

(i) grond koop of huur van die bestuur ingevolge magtiging van die Minister aan die bestuur verleen of by publieke veiling of by private ooreenkoms teen 'n insetprys deur sodanige magtiging gedek;

(ii) goedere koop wat die bestuur by publieke veiling van die hand gesit het, of waar 'n bestuurslid 'n lid is van 'n sportklub wat met die bestuur kontrakte sluit, as so 'n klub nie opgerig is vir die doel van wins of voordeel nie: Met dien verstande dat die Minister na goeddunke 'n kontrak kan goedkeur, en dat 'n kontrak aldus goedgekeur nie onderworpe sal wees aan die bepalings van hierdie subartikel nie;

(c) word geen bestuurslid belet om te stem oor of deel te neem aan 'n bespreking in of voor die bestuur of enige komitee daarvan in verband met—

(i) enige stelsel vir die heffing van spesiale belastingen nie; of

(ii) die tarief vir, of die regulasies en voorwaardes oor die algemeen van toepassing op die lewering deur die bestuur van enigiets, of die bewys van enige diens deur die bestuur hetsy in die hele munisipaliteit of dorpsbestuursgebied of enige gedeelte daarvan nie.

(3) Iemand wat—

(a) paragrawe (a) (i), (a) (ii) en (b) van subartikel (1) oortree, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R1 000 of tot gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar of tot beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf en in die geval van 'n oortreding van bedoelde paragrawe (a) (i) en (b) kan die hof daarbenewens gelas—

(i) dat die persoon wat aldus skuldig bevind is, aan die bestuur verantwoording doen van enige winste wat aan hom toekom ten opsigte van 'n kontrak of onderneming in genoemde paragrawe bedoel; en

(ii) if he is a councillor, that he shall vacate his seat, and his seat shall thereupon become vacant;

(b) contravenes paragraphs (a) (iii), (c) and (d) (i) of subsection (1), shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R300 or to imprisonment for a period not exceeding six months or to both such fine and such imprisonment and the court may in addition order—

(i) in the case of a contravention of the said paragraphs (a) (iii) and (c) by a councillor, that he shall vacate his seat, and his seat shall thereupon become vacant;

(ii) in the case of a contravention of the said paragraph (c), that the person so convicted shall refund to the council the amount of any fees received by him in respect of his acting as contemplated in the said paragraph;

(c) contravenes paragraphs (d) (ii) or (e) of subsection (1), shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R2 000 or to imprisonment for a period not exceeding four years or to both such fine and such imprisonment and in the case of such person being—

(i) an officer or servant of the council, he shall be dismissed forthwith from office; and

(ii) a councillor, he shall be disqualified from holding the office of councillor and he shall remain so disqualified for a period of seven years from the date of such conviction.

(4) It shall be the duty of the auditor of the accounts of the council to examine from time to time the records of the council for the purpose of ascertaining whether the provisions of subsection (1) (b) have been complied with, and to report to the Minister any cases in which it shall appear to him that there has been any failure to comply with such provisions.

Disqualification where seat is vacated

25. Any councillor who is required to vacate his seat under any of the provisions of this Act shall not be capable for a period of three years thereafter of being elected a member of a council or of sitting on any valuation or licensing court.

Duty of chief executive officer to report illegalities or irregularities

26. (1) (a) If the chief executive officer is of the opinion that the council or a committee thereof acted unlawfully or is responsible for any act or omission which may result in maladministration, he shall forthwith submit a written report in connection therewith to the council at a special meeting to be convened by him and he shall within seven days after the date for which such meeting was convened, forward the report together with the resolution of the council thereon to the Director of Local Government.

(b) For the purpose of considering the report contemplated in paragraph (a), the council shall go into committee of the whole council and, notwithstanding any provision to the contrary, the nature and contents of such report shall only be divulged to the council in committee of the whole council.

(c) If the special meeting referred to in paragraph (a) cannot be held, because a quorum cannot be obtained, the chief executive officer shall, before forwarding the report to the Director of Local Government in terms of the said paragraph, hand a copy

(ii) indien hy 'n bestuurslid is, dat hy sy amp moet neerlê, waarna sy setel vakant word;

(b) paragrawe (a) (iii), (c) en (d) (i) van subartikel (1) oortree, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R300 of tot gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of tot beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf en die hof kan daarbenewens gelas—

(i) in die geval van 'n oortreding van bedoelde paragrawe (a) (iii) en (c) deur 'n bestuurslid, dat hy sy amp moet neerlê, waarna sy setel vakant word;

(ii) in die geval van 'n oortreding van bedoelde paragraaf (c), dat die persoon wat aldus skuldig bevind is, aan die bestuur terugbetaal die bedrag deur hom ontvang ten opsigte van sy optrede soos in daardie paragraaf beoog;

(c) paragrawe (d) (ii) of (e) van subartikel (1) oortree, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R2 000 of tot gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens vier jaar of tot beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf en indien sodanige persoon—

(i) 'n beampte of dienaar van die bestuur is, word hy onverwyld uit sy pos ontslaan; en

(ii) 'n bestuurslid is, word hy onbevoeg om die amp van bestuurslid te beklee en bly hy aldus onbevoeg vir 'n tydperk van sewe jaar na die datum van sodanige skuldigbevinding.

(4) Die ouditeur van die bestuur se rekenings, is verplig om van tyd tot tyd die stukke van die bestuur na te gaan met die doel om uit te vind of aan die bepalinge van subartikel (1) (b) voldoen is, en aan die Minister enige gevalle te rapporteer waarin dit vir hom blyk dat daar die een of ander versuim was om aan daardie bepalinge te voldoen.

Diskwalifikasie waar amp neergelê word

25. Enige bestuurslid wat sy amp moet neerlê kragtens enige van die bepalinge van hierdie Wet, kan vir 'n tydperk van drie jaar daarna nie tot bestuurslid vir enige bestuur gekies word of sitting op enige waarderings- of lisensiehof neem nie.

Plig van hoof uitvoerende beampte om onwettighede of onreëlmatighede te rapporteer

26. (1) (a) Indien die hoof uitvoerende beampte van mening is dat die bestuur of 'n komitee daarvan onwettig opgetree het of verantwoordelik is vir enige optrede of versuim wat wanadministrasie tot gevolg kan hê, moet hy onverwyld 'n skriftelike verslag in verband daarmee aan die bestuur voorlê op 'n spesiale vergadering wat deur hom belê is en hy moet binne sewe dae na die datum waarvoor sodanige vergadering belê is, die verslag tesame met die besluit van die bestuur daaroor aan die Direkteur van Plaaslike Bestuur stuur.

(b) Vir doeleindes van die oorweging van die verslag in paragraaf (a) beoog, gaan die bestuur in komitee van die hele bestuur en, ondanks andersluidende bepalinge, word die aard en inhoud van sodanige verslag slegs aan die bestuur in komitee van die hele bestuur bekend gemaak.

(c) Indien die spesiale vergadering in paragraaf (a) genoem, nie gehou kan word nie omdat 'n kworum nie verkry kan word nie, moet die hoof uitvoerende beampte voordat hy die verslag ingevolge bedoelde paragraaf aan die Direkteur van Plaaslike Bestuur stuur, 'n afskrif daarvan aan die burgemeester of

thereof to the mayor or chairman or in his absence, the deputy-mayor or deputy-chairman, as the case may be.

(2) The chief executive officer shall not be subject personally to any action, liability, claim or demand in consequence of anything done by him in good faith under or for the purposes of this section.

Legal representation of officer or servant of council

27. The council may, on such terms and conditions as it may deem expedient, provide for the legal representation of any officer or servant of the council against whom any claim has or legal proceedings of any nature, whether civil or criminal, have been instituted or who has been summoned to attend, in any capacity, any inquest or other statutory inquiry in connection with any act or omission of such officer or servant in the performance of his duties or the exercise of his powers and incur any costs in connection therewith.

Indemnification of councillors or servants of council from personal liability

28. No act done or omitted, and no contract entered into by the council, and no act done or omitted by any councillor or officer or servant of the council or other person acting under the direction of the council shall, if the act were done or omitted or the contract was entered into in good faith for the purposes of this Act or of any by-law or regulation in force in the municipality or village council area subject any person personally to any action, liability, claim or demand whatsoever and any expense incurred by the council or any such person as aforesaid shall be paid by the council out of its revenues: Provided that nothing in this section shall exempt any such councillor, officer, servant or other person, as aforesaid, from liability to be surcharged with the amount of any payment which may be disallowed by an auditor, appointed to audit the accounts of the council and which such councillor authorised or joined in authorising.

CHAPTER VII.—FINANCIAL PROVISIONS

Funds of a council

29. Subject to the provisions of section 31 (2), the funds of a council shall consist of—

(a) every amount or fine received by such council or any member or employee thereof by virtue of the exercise of any power or the performance of any duty under the provisions of this Act or of any other law with which the council has been charged;

(b) every amount received in respect of a rate, levy or tax imposed in terms of this Act or of any other law with which the council has been charged;

(c) every amount received from the board for the exercise of a power or the performance of a duty under this Act or any other law;

(d) any amount received from any other source.

Accounting officer

30. (1) A council shall appoint or designate a senior officer on its establishment as accounting officer for the purposes of this Act.

voorsitter of in sy afwesigheid, aan die onderburgemeester of ondervoorsitter na gelang van die geval, oorhandig.

(2) Die hoof uitvoerende beampte is nie persoonlik aanspreeklik nie vir enige geding, aanspreeklikheid, eis of vordering as gevolg van enigiets wat te goede trou kragtens of vir die doeleindes van hierdie artikel deur hom gedoen is.

Regsverteenwoordiging van beampte of dienaar van die bestuur

27. Die bestuur kan, ingevolge sodanige bedinge en voorwaardes as wat hy dienstig ag, voorsiening maak vir die regsverteenwoordiging van 'n beampte of dienaar van die bestuur teen wie enige eis of 'n regsgeding van enige aard, hetsy sivil of strafregtelik, ingestel is of wie gedagvaar is om in enige hoedanigheid enige geregtelike doodsondersoek of ander wetlike ondersoek by te woon in verband met enige doen of late van sodanige beampte of dienaar in die uitvoering van sy pligte of die uitoefening van sy bevoegdthede en enige koste in verband daarmee aangaan.

Vrystelling van bestuurslede en dienaars van die bestuur van persoonlike aanspreeklikheid

28. Geen handeling verrig of nie verrig nie, en geen kontrak aangegaan deur die bestuur, en geen handeling verrig of nie verrig nie deur enige bestuurslid of beampte of dienaar van die bestuur of ander persoon wat op bevel van die bestuur handel, maak as die handeling verrig of nie verrig was nie of die kontrak te goeder trou aangegaan was vir die doeleindes van hierdie Wet of van enige verordening of regulasie van krag in die munisipaliteit of dorpsbestuursgebied, so 'n persoon persoonlik aanspreeklik vir enige handeling, verpligting, vordering, of eis wat ook al en enige onkoste deur die bestuur of so 'n persoon soos voornoem aangegaan, moet deur die bestuur uit sy inkomste betaal word: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie artikel nie so 'n bestuurslid, beampte, of dienaar of ander persoon soos voornoem vrystel nie van die aanspreeklikheid om beboet te word met die bedrag van enige betaling wat afgekeur word deur die ouditeur benoem om die rekenings van die bestuur te ouditeer en waar toe so 'n bestuurslid magtiging gegee het of wat hy saam met ander gemagtig het.

HOOFTUK VII.—FINANSIËLE BEPALINGS

Fondse van bestuur

29. Behoudens die bepalings van artikel 31 (2), bestaan die fondse van 'n bestuur uit—

(a) alle gelde of boetes deur daardie bestuur of lid of werknemer daarvan ontvang uit hoofde van die uitoefening van 'n bevoegdheid of die verrigting van 'n plig ingevolge die bepalings van hierdie Wet of 'n ander wet waarmee die bestuur belas is;

(b) alle gelde ontvang ten opsigte van 'n erfbelasting, heffing of belasting opgelê ingevolge hierdie Wet of 'n ander wet waarmee die bestuur belas is;

(c) alle gelde deur die raad oorbetalen ten opsigte van die uitoefening van 'n bevoegdheid of die verrigting van 'n plig ingevolge hierdie Wet of 'n ander wet;

(d) geld ontvang van enige ander bron.

Rekenpligtige beampte

30. (1) 'n Bestuur stel of wys 'n senior beampte in sy diens aan as rekenpligtige beampte vir doeleindes van hierdie Wet.

(2) The accounting officer shall—

(a) be charged with the responsibility of accounting for all moneys received by and of all payments made by or on behalf of the council;

(b) exercise the powers conferred on him and perform the duties assigned to him by this Act or any other law or by the Minister.

(3) During the absence of an accounting officer his powers shall be exercised and his duties performed by any other officer acting in his place with the approval of the council.

Proper accounts and records to be kept

31. (1) The council shall cause proper books to be provided and true and regular accounts to be entered therein of all sums of money received by and expended on account of and for the council and of the several purposes for which such sums of money have been received and expended.

(2) The council shall keep in such books a revenue account which shall be credited with all incomes and moneys received in terms of this Act and in addition thereto, such additional records as the Minister may direct.

(3) The Minister shall in consultation with the Auditor-General, cause guidance to be given, in such manner as he may deem expedient, to accounting officers regarding the systems of bookkeeping and of accounting to be followed.

Accounting records to be prima facie evidence of amounts due

32. The books and records of the council and any extracts therefrom certified by the accounting officer or any other officer authorised thereto by the council, shall in any proceedings for the recovery of charges for any municipal services be prima facie evidence of the amounts due for the same.

Financial year

33. (1) The accounts of the council shall be made up not less than once every year.

(2) For the purposes of this Act the financial year shall be the 12 months ending on and including the 31st day of March in each and every calendar year.

Auditing

34. (1) The records, accounts and balance sheet of a council shall be audited by the Auditor-General.

(2) For the purposes of any audit contemplated in subsection (1), the council shall cause to be produced to the person conducting such audit, all books and statements of accounts and balance sheets of the council, together with all vouchers in support thereof and all books, papers and writings and minute books in its control relating thereto, but these books and documents may at no time be removed from the offices of the council without its express sanction: Provided that where a book or a document is defective in any respect or has been lost or destroyed, the Minister, if satisfied with the explanation given by the council, may make such order, either dispensing with the production of such a book or document or otherwise, as in the circumstances may appear necessary, and every such order shall be accepted by the Auditor-General as satisfying the requirements of this section.

(3) A council shall in each year not later than the 30th day of June or such later date as may be approved by the Minister, cause the accounts of the council to be balanced to the 31st day of March immediately preceding such date.

(2) Die rekenpligtige beampte—

(a) is belas met die verantwoording van alle gelde ontvang deur en alle betalings gemaak deur of namens die bestuur;

(b) oefen die bevoegdhede uit en voer die pligte uit wat by hierdie Wet of 'n ander wet of deur die Minister aan hom toegewys is.

(3) Tydens die afwesigheid van 'n rekenpligtige beampte word sy bevoegdhede uitgeoefen en sy pligte uitgevoer deur 'n ander beampte wat in sy plek met die goedkeuring van die bestuur, waarneem.

Behoorlike rekenings en rekords gehou te word

31. (1) Die bestuur moet sorg dra dat behoorlike boeke verskaf en juiste en gereelde rekenings daarin gehou word van alle bedrae ontvang en uitbetaal op rekening van en vir die bestuur en van die onderskeie doeleindes waarvoor sulke bedrae ontvang en uitbetaal is.

(2) Die bestuur hou in sodanige boeke 'n inkomsterekening wat gekrediteer word met alle inkomste en geld ontvang ingevolge hierdie Wet en daarbenewens sodanige bykomende rekords wat die Minister mag gelas.

(3) Die Minister moet in oorleg met die Ouditeur-generaal, op die wyse wat hy dienstig ag, toesien dat leiding aan die rekenpligtige beamptes gegee word insake die boekhou- en verrekenstelsels wat gevolg moet word.

Rekenings van bestuur is prima facie bewys van verskuldigde bedrag

32. Die boeke en stukke van die bestuur en enige uittreksels daarvan gesertifiseer deur die rekenpligtige beampte of 'n ander beampte daartoe deur die bestuur gemagtig, is by enige regsgeding vir die invordering van gelde vir 'n munisipale diens, prima facie bewys van die bedrae daarvoor verskuldig.

Boekjaar

33. (1) Die rekenings van die bestuur word minstens eenmaal elke jaar opgemaak.

(2) Vir doeleindes van hierdie Wet is die boekjaar die 12 maande wat eindig op en met insluiting van die 31ste dag van Maart in elke kalenderjaar.

Ouditering

34. (1) Die rekords, rekenings en balansstaat van 'n bestuur word deur die Ouditeur-generaal geouditeer.

(2) Vir doeleindes van enige audit in subartikel (1) beoog, moet die bestuur alle boeke en rekeningstate en balansstate van die bestuur tesame met alle bewysstukke ter staving daarvan en alle boeke, stukke en geskrifte en notuleboeke onder sy beheer wat daarop betrekking het, aan die persoon wat sodanige audit uitvoer, laat voorlê maar hierdie boeke en dokumente mag nie te eniger tyd uit die kantoor van die bestuur verwyder word sonder die bestuur se uitdruklike toestemming nie: Met dien verstande dat as 'n boek of 'n dokument in enige opsig gebrekkig is of verloor of vernietig is, die Minister, as hy genoeë neem met die verduideliking van die bestuur, sodanige opdrag wat volgens die omstandighede nodig mag blyk, kan gee om van oorlegging van so 'n boek of dokument af te sien of andersins en elke sodanige opdrag word deur die Ouditeur-generaal aanvaar as voldoening aan die vereistes van hierdie artikel.

(3) 'n Bestuur moet elke jaar nie later nie as die 30ste dag van Junie of sodanige later datum wat die Minister goedkeur, die rekenings van die bestuur laat balanseer tot op die 31ste dag van Maart wat daardie datum onmiddellik voorgaan.

(4) The accounting officer shall immediately on receipt of any abstract of accounts of the council and of the report of the Auditor-General, submit such report to the mayor or the chairman who shall thereafter lay such report before the council at the next ensuing meeting by means of the agenda.

Powers of auditors

35. (1) For the purpose of any audit under section 34 the auditor may hear and receive evidence and examine witnesses upon oath or affirmation (which oath or affirmation the auditor is hereby empowered to administer) and, by summons under his hand, require such persons as he may think fit to appear personally before him at a time and place to be stated in such summons and to produce all such books and papers (including the minutes of the proceedings of the council or of any committee of the council) as may be necessary for such audit.

(2) Any person so summoned under subsection (1) who without lawful excuse, refuses to attend in obedience to such summons, or who, having so attended, refuses to be interrogated or to take such oath or make such affirmation, or having taken such oath or made such affirmation, refuses to answer such questions as shall be put to him, shall be guilty of an offence and liable to a fine not exceeding R100 and in default of payment to imprisonment for a period not exceeding three months: Provided that no conviction under this subsection shall be deemed to exempt the person so convicted from liability to do or perform the act, required to be performed by him, or from being successively convicted and punished for every distinct commission of the same act or offence.

Surcharge

36. (1) If the Auditor-General is of the opinion that—

(a) there has been a failure to collect any moneys owing to a council; or

(b) moneys of a council have been improperly paid out or expense on behalf of a council has been improperly incurred or a payment of such moneys has not been duly vouched; or

(c) a deficiency in or destruction of or damage to moneys, securities, stores or other goods, either movable or immovable, of or under the control of a council or for which a council is responsible, has occurred; or

(d) by failure to carry out a specific duty, a loss has been caused to the council,

and if a proper explanation be not, within a period specified by the Auditor-General furnished to him with regard to any such matter he may disallow the amount not collected or the amount of the payment, expense, deficiency, damage or loss or the amount representing the value of the goods destroyed, as the case may be, or such lesser amount as he may in the circumstances deem fit.

(2) A council which is aggrieved by a disallowance in terms of subsection (1), may, within a period of one month after the abstract of accounts and audit report have been laid before the council or within such further period as the Minister may allow, make application to the Minister for the withdrawal or reduction of the disallowance and the Minister may withdraw or reduce the disallowance as may appear to be just and reasonable.

(4) Die rekenpligtige beampte moet onmiddellik nadat hy 'n uittreksel van rekenings van die bestuur en die verslag van die Ouditeur-generaal ontvang het, sodanige verslag aan die burgemeester of die voorsitter voorlê wie dit dan daarna aan die bestuur sal voorlê op sy eersvolgende vergadering deur middel van die agenda.

Bevoegdheid van ouditeurs

35. (1) Vir doeleindes van 'n audit kragtens artikel 34 kan die ouditeur getuienis afneem en getuies onder eed of bevestiging ondervra (welke eed die ouditeur hierby gemagtig word om af te neem) en by wyse van dagvaarding deur hom geteken, persone soos hy goeë dink gelas om persoonlik voor hom te verskyn op 'n tyd en plek wat in so 'n dagvaarding vermeld moet word en om alle boeke en dokumente (met inbegrip van die notule van die bestuur of van enige komitee van die bestuur) voor te lê wat vir so 'n audit nodig is.

(2) Iemand wat aldus ingevolge subartikel (1) gedagvaar is wat sonder wettige verontskuldiging weier om so 'n dagvaarding te gehoorsaam en te verskyn of wat verskyn maar weier om ondervra te word of om so 'n eed af te lê of bevestiging te doen, of wat so 'n eed aflê, of bevestiging doen, maar weier om die vrae te beantwoord wat hom gestel word, is skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete van hoogstens R100 vir elke sodanige handeling of oortreding en by wanbetaling tot gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens drie maande: Met dien verstande dat dit nie geag word dat 'n veroordeling kragtens hierdie subartikel die veroordeelde persoon vrystel van die verpligting om die handeling wat hy moet doen of verrig, te doen of te verrig, of van verdere skuldige bevinding en veroordeling vir elke afsonderlike pleging van dieselfde daad of oortreding nie.

Vergoedingsvordering

36. (1) Indien die Ouditeur-generaal van oordeel is dat—

(a) daar versuim is om enige gelde wat aan 'n bestuur verskuldig is, in te vorder; of

(b) gelde van 'n bestuur onbehoorlik uitbetaal is of uitgawe ten behoeve van 'n bestuur onbehoorlik aangegaan is of 'n uitbetaling van sodanige gelde nie behoorlik gestaaf is nie; of

(c) daar 'n tekort in, of vernietiging van of skade aan gelde, sekuriteite, voorrade of ander goed, hetsy roerend of onroerend, van of onder die beheer van 'n bestuur of waarvoor 'n bestuur verantwoordelik is, voorgekom het; of

(d) deur versuim om 'n bepaalde plig uit te voer 'n verlies vir 'n bestuur veroorsaak is;

en indien 'n behoorlike verduideliking aangaande so 'n aangeleentheid nie binne 'n tydperk wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word, aan hom verstrekkend word nie, kan hy die bedrag wat nie ingevorder is nie of die bedrag van die uitbetaling, uitgawe, tekort, skade of verlies of die bedrag wat die waarde verteenwoordig van die vernietigde goed, na gelang van die geval, of so 'n kleiner bedrag as wat hy in die omstandighede goedvind, afkeur.

(2) 'n Bestuur wat gegrief is oor 'n afkeuring ingevolge subartikel (1), kan binne 'n tydperk van een maand nadat die uittreksel van rekenings en die ouditeursverslag aan die bestuur voorgelê is, of binne die verdere tydperk wat die Minister toelaat, by die Minister aansoek doen om terugtrekking of vermindering van die afkeuring en die Minister kan die afkeuring terugtrek of verminder na gelang dit billik en redelik mag blyk.

(3) Subject to the provisions of subsection (2), a council shall recover every amount disallowed in terms of subsection (1), within a period specified by the Auditor-General from the person responsible or other person who is, in the opinion of the council, liable therefor.

(4) (a) If the council fails to recover an amount disallowed in terms of subsection (1), within the period mentioned in subsection (3), the Auditor-General may surcharge that amount or such lesser amount as he may deem fit in the circumstances, on any person responsible.

(b) The amount of a surcharge shall, subject to the provisions of subsection (7), be a debt recoverable from the person against whom the surcharge is made.

(5) If the amount of a surcharge made against a person responsible in terms of subsection (4), is not paid by that person to the council within a period specified by the Auditor-General, the Auditor-General shall notify the Minister of that fact and, subject to the provisions of subsection (7), the Minister shall instruct the council to recover the amount of the surcharge from the person against whom the surcharge was made by the institution of action in a competent court, and the Minister may himself, at the expense of the council, recover the amount from such person in that manner, if the council fails to do so within a period specified by the Minister.

(6) The Auditor-General may at any time withdraw or reduce a disallowance or surcharge in respect of which a proper explanation has been received or if it otherwise appears that no disallowance or surcharge should have been made or that the amount thereof is not recoverable or should be reduced, and he shall forthwith inform the Minister and the council concerned, of every such withdrawal or reduction.

(7) (a) Any person who is dissatisfied with a surcharge made against him by the Auditor-General may, within a period of one month after he has been notified by the Auditor-General of the surcharge or within such further period as the Minister may allow, appeal to the Minister and, after such further investigation as may be considered necessary the Minister shall make such order as he may deem appropriate.

(b) The Auditor-General and the council concerned shall forthwith be notified of every such order.

(8) For the purposes of this section the expression "responsible person" shall include any member, official or employee of a council who performed or omitted to perform, is responsible for or who authorised the act, which act or omission resulted in the disallowance in terms of subsection (1) and every such member who was present at the meeting of the council or a committee of the council at which the resolution was passed as a result of which an amount was disallowed in terms of subsection (1) and who did not cause his vote against such resolution to be recorded in the minutes.

Council to frame annual estimates

37. (1) (a) Before the expiry of any financial year the council shall draw up and present at any ordinary or special meeting of the council a detailed estimate of the revenue and expenditure of the council for the ensuing financial year.

(3) Behoudens die bepalinge van subartikel (2), moet 'n bestuur elke bedrag wat ingevolge subartikel (1) afgekeur is, binne 'n tydperk wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word, van die verantwoordelike persoon of ander persone wat, volgens die raad se mening, daarvoor aanspreeklik is, invorder.

(4) (a) Indien 'n bestuur in gebreke bly om binne die tydperk bedoel in subartikel (3), 'n bedrag afgekeur ingevolge subartikel (1), in te vorder, kan die Ouditeur-generaal daardie bedrag of so 'n kleiner bedrag as wat hy in die omstandighede goedgevind, as 'n vergoedingsvordering enige verantwoordelike persoon ople.

(b) die bedrag van 'n vergoedingsvordering is, behoudens die bepalinge van subartikel (7), 'n skuld verhaalbaar van die persoon wat die vergoedingsvordering opgelê word.

(5) Indien die bedrag van 'n vergoedingsvordering wat ingevolge subartikel (4) 'n verantwoordelike persoon opgelê is, nie binne 'n tydperk wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word, deur daardie persoon aan die bestuur betaal word nie, stel die Ouditeur-generaal die Minister van daardie feit in kennis en, behoudens die bepalinge van subartikel (7), gelas die Minister die bestuur om die bedrag van die vergoedingsvordering, deur die instelling van aksie in 'n bevoegde hof, van die persoon wat die vergoedingsvordering opgelê is, te verhaal en die Minister kan self, op koste van die bestuur, die bedrag op daardie wyse van sodanige persoon verhaal indien die bestuur versuim om dit binne 'n tydperk wat deur die Minister bepaal word, te doen.

(6) Die Ouditeur-generaal kan te eniger tyd 'n afkeuring of 'n vergoedingsvordering terugtrek of verminder ten opsigte waarvan 'n behoorlike verduideliking ontvang is of indien dit anders blyk dat 'n afkeuring nie gemaak of 'n vergoedingsvordering nie opgelê moes gewees het nie of dat die bedrag daarvan nie verhaalbaar is nie of verminder behoort te word, en hy stel die Minister en die betrokke bestuur onverwyld van elke sodanige terugtrekking of vermindering in kennis.

(7) (a) Enigiemand wat gegrief is oor 'n vergoedingsvordering hom deur die Ouditeur-generaal opgelê, kan, binne 'n tydperk van een maand nadat hy deur die Ouditeur-generaal van die vergoedingsvordering in kennis gestel is, of binne die verdere tydperk wat die Minister toelaat, by die Minister appél aanteken en na die verdere ondersoek wat nodig geag word, moet die Minister, 'n bevel uitvaardig wat hy dienstig ag.

(b) Die Ouditeur-generaal en die betrokke bestuur word onverwyld van elke sodanige bevel in kennis gestel.

(8) Vir die toepassing van hierdie artikel, omvat die uitdrukking "verantwoordelike persoon" enige lid, beampte of werknemer van 'n bestuur wat die handeling verrig het of versuim veroorsaak het wat aanleiding tot die afkeuring ingevolge subartikel (1) gegee het, verantwoordelik daarvoor is of dit gemagtig het en elke sodanige lid wat teenwoordig was op 'n vergadering van die bestuur of 'n komitee van die bestuur waarop 'n besluit geneem is ten gevolge waarvan 'n bedrag ingevolge subartikel (1) afgekeur is en wat nie sy stem teen so 'n besluit laat notuleer het nie.

Bestuur moet jaarliks begrotings opstel

37. (1) (a) Voor die afloop van enige boekjaar moet die bestuur 'n volledige begroting van die inkomste en uitgawe van die bestuur vir die volgende boekjaar opstel en dit op 'n gewone of spesiale vergadering van die bestuur indien.

(b) A copy of such statement shall be recorded in the minutes of the council.

(2) The estimates so approved shall be submitted to the Minister in such form as he may from time to time direct for final approval by the Minister subject to such conditions as he may deem fit.

All expenditure to be in accordance with approved estimates

38. (1) No expenditure shall be incurred by the council otherwise than in accordance with estimates of revenue and expenditure approved by the Minister under section 37.

(2) The approval of estimates shall not be construed as authorising the utilisation of moneys in financial year other than the financial year to which it expressly relates.

(3) Expenditure on a service in respect of which no or insufficient provision has been made in the approved estimates shall not be incurred unless the Minister has given prior approval for such additional expenditure.

(4) A saving under any programme or subprogramme of the approved estimates may not be applied by the accounting officer towards the defrayment of excess or additional expenditure approved under subsection (3) save with the prior approval of the Minister.

(5) The accounting officer concerned may, save where the Minister otherwise directs, apply any saving under a project of a programme or subprogramme of the approved estimates, towards the defrayment of excess expenditure on another project within the same programme or subprogramme.

(6) Notwithstanding anything to the contrary in this Act or any other law contained, the approval of estimates shall be construed as merely indicating the maximum amount which may be utilised for the service or purpose concerned and the Minister may limit expenditure to the amounts which in his opinion are required for current payments in respect of the service or purpose concerned or he may withhold or suspend the disbursement of moneys if in the opinion of the Minister circumstances make such withholding or suspension desirable.

Banking account to be opened

39. The council shall in its name open a banking account in which shall be deposited all revenues received by the council and which shall be utilised to defray expenditure under this Act.

Loans raised by council

40. (1) Any loan raised by a council shall be secured and charged on the whole of the property of the council, including any lands which may be specially placed at the disposal of the council under the provisions of any law.

(2) If at any time any interest due on any loan (other than stock) shall remain unpaid for 90 days after demand therefor in writing has been lodged with the accounting officer by the person entitled thereto or by his duly authorised representative, application may be made by such person or his representative to any competent court for the appointment of a receiver of the property and revenues on which the loan is secured.

(3) On the hearing of such application the court may make such order and give such directions as under the circumstances shall seem expedient for raising and payment of the moneys due.

(b) 'n Afskrif van hierdie staat word in die notule van die bestuur opgeneem.

(2) Die begroting aldus goedgekeur word aan die Minister voorgelê in sodanige vorm soos hy van tyd tot tyd gelas vir finale goedkeuring deur die Minister, behoudens sodanige voorwaardes wat hy goed ag.

Alle uitgawes in ooreenstemming met die goedgekeurde begroting te wees

38. (1) Geen uitgawe mag deur 'n bestuur aangeaan word nie anders as dié wat ooreenkomstig die begroting van inkomste en uitgawe deur die Minister kragtens artikel 37 goedgekeur is.

(2) Goedkeuring van 'n begroting word nie so uitgelê dat dit magtiging verleen vir die besteding van geld in 'n ander boekjaar as dié waarop die uitdruklik betrekking het nie.

(3) Uitgawe ten opsigte van 'n diens waarvoor geen of ontoereikende voorsiening in die goedgekeurde begroting gemaak is nie, mag nie aangeaan word nie alvorens die Minister vooraf goedkeuring verleen het vir sodanige addisionele uitgawe.

(4) 'n Besparing onder een program of subprogram in die goedgekeurde begroting mag nie deur die rekenpligtige beampte aangewend word ter bestryding van oor- of addisionele uitgawes kragtens subartikel (3) goedgekeur nie behalwe met die voorafverkreë goedkeuring van die Minister.

(5) Die betrokke rekenpligtige beampte kan, behalwe waar die Minister anders gelas, 'n besparing onder 'n projek van 'n program of subprogram in die goedgekeurde begroting, aanwend ter bestryding van 'n oorbesteding onder 'n ander projek binne dieselfde program of subprogram.

(6) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet of 'n ander wet word goedkeuring van die begroting uitgelê asof dit bloot die maksimum bedrag aangee wat vir die betrokke diens of doel aangewend mag word, en kan die Minister besteding beperk tot die bedrae wat, volgens sy oordeel, nodig is vir lopende betalings ten opsigte van die betrokke diens of doel, of kan by die besteding van geld weerhou of opskort indien omstandighede volgens die Minister se oordeel sodanige weerhouding of opskorting wenslik maak.

Bankrekening geopen te word

39. Die bestuur moet in sy eie naam 'n bankrekening open waarin alle inkomste deur die bestuur ontvang gestort word en wat aangewend word om uitgawes ingevolge hierdie Wet te bestry.

Lenings deur bestuur opgeneem

40. (1) 'n Lening deur 'n bestuur opgeneem word gedek deur alle eiendom van die bestuur, met inbegrip van enige gronde wat spesiaal tot beskikking van die bestuur geplaas word kragtens die bepalings van enige wet.

(2) As te eniger tyd enige rente verskuldig op enige lening (behalwe effekte) vir 90 dae onbetaald bly nadat 'n eis daarvoor by die rekenpligtige beampte skriftelik ingedien is deur die persoon wat reg daarop het of deur sy behoorlik gemagtigde verteenwoordiger, kan so 'n persoon of sy verteenwoordiger in enige bevoegde hof aansoek doen om die aanstelling van 'n ontvanger van die eiendom en inkomste wat die lening dek.

(3) Na verhoor van so 'n aansoek kan die hof so 'n bevel uitvaardig en enige opdragte gee wat onder die omstandighede dienstig blyk vir invordering en betaling van die verskuldigde gelde.

(4) If at any time default be made in the repayment of any loan or of any instalment thereof after a period of thirty days from the date on which such loan or instalment shall have become repayable the like proceedings may be instituted on the application of the person to whom such repayment shall be due or his duly authorized representative.

(5) The court, on such application in addition to any order which it is empowered to make under subsection (3) may, if it shall think fit, order the sale of any property on which the loan may be secured.

(6) Subject to the provisions of this section and subject to any rights of priority existing at the date of coming into operation of this subsection all securities for loans raised by a board and bank overdrafts obtained by a council under this Act shall rank equally without any priority.

(7) The council shall keep a record wherein shall be recorded in respect of each loan raised—

- (a) the name and address of each person from whom such loan is received;
- (b) the amount of such loan;
- (c) the date on which such loan was made;
- (d) the purpose for which the proceeds of such loan are to be utilised; and
- (e) the conditions under which such loan was made.

(8) The proceeds from a loan raised under this Act for a particular object shall be credited to a separate account and be utilised exclusively for such purpose.

Interest on arrear moneys

41. Subject to the provisions of this Act or any other law, the council may, on any arrear moneys, due to it, charge and recover interest at a rate approved by the Minister.

Appropriation of funds

42. The revenue account referred to in section 31 (2) shall be chargeable only with—

- (a) any expenditure incurred in the exercise of a power and performance of a function under this Act;
- (b) any expenditure in respect of a service which by this Act or any other law may be chargeable thereto;
- (c) any expenditure or grant which may be certified in writing by the Minister as being in the interests of Blacks, irrespective of whether or not it relates to a matter in the municipality or village council area.

Investment of funds

43. Any moneys standing to the credit of an account kept by the council and not required by it for immediate use on lawfully authorized services may be temporarily invested for such period and subject to such conditions as may be approved by the Minister.

CHAPTER VIII.—GENERAL

Validity of council's proceedings notwithstanding certain defects in election or appointment

44. All proceedings of the council or acts of any person acting as mayor or deputy-mayor, chairman or deputy-chairman, councillor or chief executive officer, as the case may be, shall, notwithstanding that it be discovered that there was some defect in the

(4) As daar te eniger tyd met die terugbetaling van 'n lening of van enige paalement daarvan versuim word na verloop van 'n tydperk van dertig dae van die datum waarop so 'n lening of paalement terugbetaalbaar is, kan soortgelyke geregtelike stappe gedoen word op aansoek van die persoon aan wie so 'n terugbetaling verskuldig is of van sy behoorlik gemagtigde verteenwoordiger.

(5) Na verhoor van so 'n aansoek kan die hof, benevens enige bevel wat hy bevoegd is om kragtens subartikel (3) uit te vaardig, as hy dit dienstig ag, gelas dat enige eiendom wat die lening dek, verkoop word.

(6) Behoudens die bepalings van hierdie artikel en behoudens enige voorkeurregte wat daar ten tyde van die inwerkingtreding van hierdie subartikel bestaan, staan alle sekuriteite vir lenings deur 'n raad en bankoortrekkings deur die bestuur ingevolge hierdie Wet bekom, gelyk sonder enige voorkeur.

(7) Die bestuur moet 'n rekord byhou waarin ten opsigte van elke lening aangegaan, aangeteken word—

- (a) die naam en adres van elke persoon by wie sodanige lening verkry is;
- (b) die bedrag van sodanige lening;
- (c) die datum waarop sodanige lening aangegaan is;
- (d) die doel waarvoor die opbrengs van sodanige lening aangewend moet word; en
- (e) die voorwaardes waaronder sodanige lening opgeneem is.

(8) Die opbrengs van 'n lening kragtens hierdie Wet opgeneem vir 'n besondere doel word in 'n afsonderlike rekening gekrediteer en uitsluitlik vir daardie doel aangewend.

Rente op agterstallige gelde

41. Behoudens die bepalings van hierdie Wet of 'n ander wet, kan die bestuur op enige agterstallige gelde wat aan hom verskuldig is, rente hef teen 'n koers deur die Minister goedgekeur.

Aanwending van fondse

42. Die inkomsterekening in artikel 31 (2) bedoel, word slegs belas met—

- (a) uitgawes aangegaan by die uitoefening van 'n bevoegdheid of die uitvoering van 'n plig kragtens hierdie Wet;
- (b) uitgawes ten opsigte van 'n diens wat by hierdie Wet of 'n ander wet teen daardie rekening belas mag word;
- (c) 'n uitgawe of toekenning waaromtrent die Minister skriftelik sertifiseer dat dit in belang van Swartes is, ongeag of dit in verband staan met 'n aangeleentheid binne die munisipaliteit of dorpsbestuursgebied al dan nie.

Belegging van fondse

43. Gelde wat tot die krediet staan van 'n rekening deur die bestuur gehou en wat nie deur die bestuur benodig word vir onmiddellike aanwending of wettig gemagtigde dienste nie, kan tydelik belê word vir 'n tydperk en op voorwaardes wat die Minister goedkeur.

HOOFSTUK VIII.—ALGEMEEN

Geldigheid van verrigtings van die bestuur ondanks sekere onreëlmatighede by verkiesing of aanstelling

44. Alle verrigtings van die bestuur of handeling van enigeen wat optree as burgemeester of onderburgemeester, voorsitter of ondervoorsitter, bestuurslid of hoof uitvoerende beamppte, na gelang van die geval, is ondanks die feit dat daar gevind mag word dat daar een of ander

election or appointment of the person so acting or that he was disqualified, be as valid and effectual as if the person had been duly elected or appointed and qualified.

Authentication and execution of documents

45. (1) Every notice or other document requiring authentication by the council shall be sufficiently authenticated if signed by two councillors or by the chief executive officer of the council and any other officer of the council duly authorized thereto by the council.

(2) Every contract and all papers and documents which the council is lawfully empowered to execute shall be deemed to be duly executed by or on behalf of the council, if signed by the mayor or deputy-mayor or the chairman or deputy-chairman or by any one or more councillors or by any official in the employ of the council, provided all such persons signing such documents are duly authorized thereto by the council.

Application of Act 94 of 1970 to councils

46. For the purposes of the Limitation of Legal Proceedings (Provincial and Local Authorities) Act, 1970 (Act 94 of 1970), a town council or a village council shall be deemed to be a "local authority" as defined in section 1 of the said Act.

Competent judicial authority concerning the hearing of certain cases

47. Subject to the provisions of the Black Administration Act, 1927 (Act 38 of 1927), any contravention of a provision of this Act shall, be heard by a Commissioner and any civil matter in which a council is a party shall be heard in the Commissioner's Court.

Removal of ambiguity, conflict and administrative difficulty

48. If any provision of this Act or any other law is found to be ambiguous or to give rise to administrative difficulty in the application thereof to a council, or any provision of this Act is found to be in conflict with any other law, the State President may by proclamation in the *Gazette* amend this Act or any other law as he may deem necessary.

Regulations

49. (1) The Minister may make regulations not inconsistent with this Act as to all or any of the following matters:

- (a) Any matter required or permitted by this Act to be prescribed;
- (b) the service of any notice or document under this Act;
- (c) the performance of any function in terms of this Act and the procedures to be followed in connection therewith;
- (d) the determination of fees to defray the cost of services in connection with any of the matters referred to in this Act and the collection and enforcement of payment of such fees;
- (e) the regulation and control of land over which a council has jurisdiction, the planning or re-planning and laying out of any such land, the reservation or setting aside of any such land by a council for streets, open spaces or other public purposes or any works

onreëlmaticheid bestaan het by die verkiesing of aanstelling van die persoon wat aldus optree of dat hy gediskwalifiseer was, ewe geldig en bindend asof die persoon behoorlik gekies of aangestel en gekwalifiseer was.

Waarmerk en verly van dokumente

45. (1) Iedere kennisgewing of ander dokument wat deur die bestuur gewaarmerk moet word, is voldoende gewaarmerk as dit geteken word deur twee bestuurslede of die hoof uitvoerende beamppte van die bestuur en enige ander behoorlik deur die bestuur gemagtigde amptenaar van die bestuur.

(2) Iedere kontrak en alle stukke en dokumente wat die bestuur wettiglik bevoegd is om aan te gaan en te verly word geag as behoorlik aangegaan en verly deur of namens die bestuur as dit geteken is deur die burgemeester of onderburgemeester, of die voorsitter of ondervoorsitter of deur enige een of meer bestuurslede of enige beamppte in die diens van die bestuur, mits diegene wat so 'n dokument teken behoorlik daartoe gemagtig is deur die bestuur.

Toepassing van Wet 94 van 1970 op besture

46. By die toepassing van die Wet op die Beperking van Regsgedinge (Provinsiale en Plaaslike Besture), 1970 (Wet 94 van 1970), word 'n stadsraad of 'n dorpsbestuur geag 'n "plaaslike bestuur" te wees soos omskryf in artikel 1 van daardie Wet.

Bevoegde regsprekende gesag betreffende verhoor van sekere sake

47. Behoudens die bepalings van die Swart Administrasie Wet, 1927 (Wet 38 van 1927), word 'n oortreding van 'n bepaling van hierdie Wet deur 'n Kommissaris verhoor en 'n siviele geding waarin 'n stadsraad of 'n dorpsbestuur een van die partye is, in die hof van 'n Kommissaris verhoor.

Verwydering van dubbelsinnighede, teenstrydighede en administratiewe moeilikhede

48. Indien 'n bepaling van hierdie Wet of 'n ander wetsbepaling by die toepassing daarvan op 'n bestuur dubbelsinnig blyk of tot administratiewe moeilikheid aanleiding gee, of 'n bepaling van hierdie Wet in stryd met enige ander wet bevind word, kan die Staatspresident by proklamasie in die *Staatskoerant* hierdie Wet of enige ander wet, soos hy nodig ag, wysig.

Regulasies

49. (1) Die Minister kan regulasies uitvaardig wat nie met hierdie Wet onbestaanbaar is nie, in verband met enige of almal van die volgende aangeleenthede:

- (a) Enige aangeleentheid wat kragtens hierdie Wet voorgeskryf moet of kan word;
- (b) die betekening van 'n kennisgewing of dokument ingevolge hierdie Wet;
- (c) die uitoefening van enige werksaamheid ingevolge hierdie Wet en die prosedures wat in die verband gevolg moet word;
- (d) die vasstelling van leges om die koste te dek van dienste in verband met 'n aangeleentheid in hierdie Wet vermeld en die invordering en afdwinging van betaling van sodanige leges;
- (e) die reëling en beheer van grond waaroor 'n bestuur regsbevoegdheid uitoefen, die beplanning of herbeplanning en uittê van sodanige grond, die uithou of opsysit van sodanige grond deur 'n bestuur vir strate, oop terreine of ander openbare doeleindes of werke deur hom of op sy gesag opgerig, en die

constructed by it or under its authority and the siting, construction, erection, maintenance and control of buildings and other improvements thereon;

(f) the procedure relating to the calling for and acceptance of tenders for the execution of any work on behalf of a council or for the supply of any goods or materials to a council;

(g) the adoption or the establishment and maintenance, by a council or by a council jointly with any other council or councils or local authority of a medical aid fund or scheme or a housing scheme in respect of the employees of any such council;

(h) the mode of election of and the vacating of offices by councillors, the filling of vacancies on such councils, the qualifications of voters for the purposes of electing such members and the qualifications of candidates for such elections;

(i) the period of office, conditions of service, powers and duties of the councillors and office-bearers of councils;

(j) the convening of, the procedure at and conduct of meetings of a council or of the councillors of two or more such councils;

(k) the appointment, constitution, powers and duties of committees of a council;

(l) the employment, conditions of service and discharge of the staff of a council;

(m) the control over the financial affairs of a council and the books and accounts to be kept;

(n) the exercise by a council of a power vested in it by law;

(o) in general, any matter the regulation of which is, in the opinion of the Minister, necessary or desirable for the effective carrying out of any provisions of this Act, the generality of this provision not being restricted by any particular paragraph of this subsection.

(2) Different regulations may be made in respect of different areas and in respect of different councils or categories of councils.

(3) The regulations may prescribe penalties for any contravention thereof or failure to comply therewith, not exceeding a fine of two hundred and fifty rand or, in default of payment, imprisonment for a period of six months, and daily penalties may be prescribed for a continuing contravention or non-compliance and increased penalties may be prescribed for a second or subsequent contravention or non-compliance.

(4) (a) Notwithstanding anything to the contrary in this section contained, the Minister may make regulations as to all or any of the matters referred to in subsection (1) and publish such regulations in the *Gazette* for the guidance of councils.

(b) When the Minister considers it advisable to do so, he may, after reference to the council concerned, by notice in the *Gazette* declare that any or all of the regulations referred to in paragraph (a) and any subsequent amendments thereof shall apply in the area specified in such notice and thereupon such regulations shall apply in such area to the exclusion of any other regulations relating to the same matters and applicable in such area.

(c) Any regulations applied in an area under paragraph (b) shall be deemed to have been made by the Minister under the corresponding provisions of subsection (1).

bepaling van die ligging, konstruksie, oprigting, instandhouding en beheer van geboue en ander verbeterings daarop;

(f) die prosedure in verband met die vra en aanneem van tenders vir die uitvoering van werk ten behoeve van 'n bestuur of vir die verskaffing van goedere of materiaal aan 'n bestuur;

(g) die aanvaarding of die instelling en instandhouding, deur 'n bestuur of deur 'n bestuur gesamentlik met 'n ander bestuur of besture of plaaslike bestuur, van 'n mediese hulpfonds of -skema of 'n behuisingsskema ten opsigte van die werknemers van so 'n bestuur;

(h) die wyse van verkiesing van en ontruiming van ampte deur lede van besture, die vul van vakatures in dié besture, die kwalifikasies van kiesers vir die doeleindes van die verkiesing van dié lede en die kwalifikasies van kandidate vir dié verkiesings;

(i) die ampstermyn, diensvoorwaardes, bevoegdhede en pligte van bestuurslede en ampsdraers van besture;

(j) die byeenroeping van, die prosedure op en die hou van vergaderings van 'n bestuur of van die bestuurslede van twee of meer sodanige besture;

(k) die aanstelling, samestelling, bevoegdhede en pligte van komitees van 'n bestuur;

(l) die indiensneming, diensvoorwaardes en ontslag van die personeel van 'n bestuur;

(m) die beheer oor 'n bestuur se geldsake en die boeke en rekenings wat gehou moet word;

(n) die uitoefening deur 'n bestuur van 'n bevoegdheid by wet hom verleen;

(o) oor die algemeen, enige aangeleentheid waarvan die reëling na die oordeel van die Minister nodig of wenslik is vir die behoorlike uitoefening van enige bepaling van hierdie Wet, die algemeenheid van hierdie bepaling nie deur enige besondere paragraaf van hierdie subartikel beperk te word.

(2) Verskillende regulasies kan ten opsigte van verskillende gebiede en ten opsigte van verskillende besture of kategorieë besture uitgevaardig word.

(3) Die regulasies kan vir 'n oortreding daarvan of versuim om daaraan te voldoen, strawwe voorskryf met 'n boete van twee honderd en vyftig rand of, by wanbetaling, gevangenisstraf vir 'n tydperk van ses maande nie te bowe gaan nie en daaglikse boetes kan vir 'n voortdurende oortreding of nie-voldoening voorskryf word en hoër strawwe kan vir 'n tweede of latere oortreding of nie-voldoening voorgeskrif word.

(4) (a) Ondanks andersluidende bepalinge in hierdie artikel vervat, kan die Minister regulasies uitvaardig betreffende enige van of al die aangeleenthede in subartikel (1) vermeld en sodanige regulasies in die *Staatskoerant* afgekondig vir die leiding van besture.

(b) Wanneer die Minister dit raadsaam ag om dit te doen, kan hy, na voorlegging aan die betrokke bestuur, by kennisgewing in die *Staatskoerant* verklaar dat enige van of al die in paragraaf (a) bedoelde regulasies en enige latere wysigings daarvan, in die gebied in bedoelde kennisgewing vermeld van toepassing is en daarop is bedoelde regulasies in bedoelde gebied van toepassing tot uitsluiting van enige ander regulasies wat betrekking het op dieselfde aangeleentheid en wat in bedoelde gebied geld.

(c) Enige regulasies wat kragtens paragraaf (b) in 'n gebied toegepas is, word geag deur die Minister ingevolge die ooreenstemmende bepalinge van subartikel (1) uitgevaardig te wees.

Repeal of laws

50. The laws mentioned in the Schedule to this Act are hereby repealed to the extent indicated in the third column of that Schedule.

Short title and commencement

51. This Act shall be called the Local Government Act, 1981, and shall come into operation on a date to be fixed by the State President by proclamation in the *Gazette*.

SCHEDULE

No. and year of law	Short title	Extent of repeal
Act 125 of 1977..	Community Councils Act	The repeal of the whole.
Act 28 of 1978....	Community Councils Amendment Act	The repeal of the whole.
Act 98 of 1979....	Laws on Plural Relations and Development Second Amendment Act	The repeal of sections 13, 14 and 15.
Act 94 of 1980....	Laws on Co-operation and Development Second Amendment Act	The repeal of sections 3 to 6 inclusive.

(31 October 1980)

Herroeping van wette

50. Die wette in die Bylae by hierdie Wet vermeld, word hierby herroep vir sover in die derde kolom van bedoelde Bylae aangedui.

Kort titel en inwerkingtreding

51. Hierdie Wet heet die Wet op Plaaslike Bestuur, 1981, en tree in werking op 'n datum wat die Staatspresident by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal.

BYLAE

No. en jaar van Wet	Kort titel	In hoeverre herroep
Wet 125 van 1977	Wet op Gemeenskapsrade	Die herroeping van die geheel.
Wet 28 van 1978..	Wysigingswet op Gemeenskapsrade	Die herroeping van die geheel.
Wet 98 van 1979..	Tweede Wysigingswet op Wetgewing op Plurale Betrekkinge en Ontwikkeling	Die herroeping van artikels 13, 14 en 15.
Wet 94 van 1980..	Tweede Wysigingswet op Wetgewing op Samewerking en Ontwikkeling	Die herroeping van artikels 3 tot en met 6.

(31 Oktober 1980)

CONTENTS

No.	Page No.	Gazette No.
Co-operation and Development, Department of General Notice		
774 Local Government Bill.....	1	7280

INHOUD

No.	Bladsy No.	Staatskoerant No.
Samewerking en Ontwikkeling, Departement van Algemene Kennisgewing		
774 Wetsontwerp op Plaaslike Bestuur.....	1	7280